

Загальна інформація про проект USAID АгроІнвест

USAID АгроІнвест - це проект технічної допомоги, що фінансується Агентством США з міжнародного розвитку (USAID).

Метою проекту є сприяння відновленню економічного піднесення в сільськогосподарському секторі України на основі розвитку конкурентоспроможного агробізнесу різних організаційно-правових форм та масштабів. Проект ставить за мету сприяти зміцненню експортного потенціалу України як учасниці глобальної ініціативи з забезпечення продовольчої безпеки. Проект також покликаний допомогти українським селянам краще розуміти та захищати свої права на землю і продумано розпоряджатися своєю власністю для зміцнення добробуту своїх сімей та України в цілому.

Проект USAID АгроІнвест працює в трьох напрямках:

1. Підтримка стабільного законодавчого середовища, що сприятиме розвитку ринкової економіки

Проект USAID АгроІнвест бере участь у розробці стратегії ринкових реформ, що відповідає вимогам СОТ, і працює над реалізацією цієї стратегії спільно з урядом України і громадськими організаціями. Проект підтримує розвиток галузевих асоціацій, які сприятимуть реалізації ключових реформ, з тим щоб вони могли ефективно впливати на політику, а також здійснює програми підвищення правової обізнаності, щоб допомогти громадянам краще розуміти і захищати свої права на землю.

2. Стимулювання доступу аграріїв до фінансування

Проект USAID АгроІнвест допомагає малим і середнім виробникам (МСВ) отримати доступ до фінансових послуг. Він працює з фінансовими установами, постачальниками матеріально-технічних ресурсів, техніки та обладнання, переробниками, трейдерами та іншими учасниками ланцюжка доданої вартості, підтримуючи розширення лінійки доступніших фінансових продуктів, що враховують потреби сільгосптоваровиробників.

3. Сприяння розвитку ринкової інфраструктури для МСВ

Проект USAID АгроІнвест сприяє зміцненню організації виробників і кооперативів, а також створює й розвиває ефективні маркетингові канали для МСВ. Проект надає допомогу підприємствам і некомерційним організаціям з метою розвитку оптових та/або регіональних ринків, а також розбудови ринку послуг й інфраструктури, включаючи створення потужностей для зберігання продукції в охолоджену стані, сортування й пакування.

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Вісник Проекту USAID АгроІнвест

Жовтень 2013 року

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

Проект АгроІнвест

Вісник Проекту USAID АгроІнвест

Жовтень 2013 року

Новини Проекту

4

Засідання Міжвідомчої робочої групи Національного проекту «Зелені ринки»,

4

Розробка проекту реконструкції ринку живої худоби «Чародій»

4

Семінар із трансферного ціноутворення в Торгово-промисловій палаті, м. Київ

4

Засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, Київ

4

Запуск лінії сортування овочів і фруктів у АР Крим

5

Круглий стіл «Презентація техніко-економічного обґрунтування будівництва оптово-роздрібних ринків сільськогосподарської продукції в Роздольненському та Красногвардійському районах АР Крим», Сімферополь

5

Президент України підписав Закон "Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини"

5

Зустрічі з сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами в Криму

6

III Міжнародний інвестиційний форум Кіровоградської області «ELISAVETGRAD INVESTMENT DAY – 2013», Кіровоград

6

Навчальний семінар «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», м. Кіровоград

7

Круглий стіл із питань реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок, Одеса

8

Засідання Експертної групи із земельних відносин у рамках Ініціативи першого грудня, Київ

8

Презентація проекту під час святкування Дня міста, Запоріжжя

8

Круглий стіл з обговорення результатів дослідження та проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу України, Київ

10

Колективна консультація для надавачів первинних юридичних послуг в Апостолівському районі, Дніпропетровська область

10

III Міжнародна конференція "Кредитування малого та середнього бізнесу", Київ

11

XVI сільськогосподарська виставка «Фермер України - 2013», Київ

12

Колективна консультація для жителів села Кам'янка Апостолівського району Дніпропетровської області

13

Навчально-практичний семінар Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, Сміла Черкаської області

14

Тренінг для кредитних інспекторів «Основи ефективної комунікації з позичальниками-сільгоспвиробниками», Харків

15

Радіопрограма «Моя земля - моє право»

15

Дослідження форм організації внутрішнього аудиту в кредитних спілках

16

Проведення громадського обговорення пропозицій щодо змін та доповнень до Податкового кодексу України, Київ

16

Всеукраїнська конференція сільських жінок-фермерів, Київ

17

Круглий стіл "ЗВТ та український АПК: перспективи розвитку і ризику", Київ

19

Парламентські слухання щодо гендерної рівності, Київ

19

Науково-практична конференція «Сільськогосподарське дорадництво: проблеми, стратегія та шляхи розвитку», Київ

20

Коллективна консультація для жителів селища Губиниха Новомосковського району Дніпропетровської області	20
Коллективна консультація для жителів міста Перещепине Новомосковського району Дніпропетровської області	21
Круглий стіл на тему «Презентація та обговорення результатів робіт з проектування оптово-роздрібного ринку живої худоби «Чародій», Київ	21
Координаційна зустріч щодо побудови програми фінансової просвіти для малих та середніх сільгоспвиробників з командою проекту ФінРеп-2, Київ	21
Круглий стіл «Проблемні питання в орендних земельних відносинах», Дніпропетровськ	22
Робоча група з питання розвитку сімейних ферм, Київ	23
Робоча зустріч з розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування національного проекту «Зелені ринки», Київ	23
Всеукраїнський аграрний форум, Київ	24
Навчальний семінар «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», Полтава	25
Круглий стіл із питань реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок, Київ	25
IV Український зерновий конгрес, Київ	26
Експертний круглий стіл «Державний земельний банк: за чи проти?», Київ	26
Електронний дайджест ПОГ «Землевласник»	27
Круглий стіл «Оренда землі в Україні: як вирішувати проблемні питання?», Київ	27
Коллективна консультація для жителів міста Підгородне Дніпропетровського району Дніпропетровської області	28
Робоча зустріч експертів з питань розвитку підприємництва в сільській місцевості та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, Київ	28
Засідання конкурсної комісії, Київ	28
Конференція «Розвиток громад через кооперацію, натуральне виробництво та організацію ярмарок і фестивалів», Стрий Львівської області	29
Засідання Робочої групи з питань агрокредитування проекту USAID AgroInvest з відвіданням фестивалю-ярмарку «Стрий-Органік-Фест» та проведенням внутрішньосистемного навчального туру з обміну досвідом до кредитної спілки «Вигода», Стрий, Львівська область	29
Ознайомча поїздка до СОК «Чиста флора», с. Спас Коломийського району Івано-Франківської області	31
Проведення тренінгу «Основи ефективної комунікації з позичальниками-сільгоспвиробниками» для спеціалістів кредитних спілок Львівської області, Стрий	32
Телепрограма «Моя земля – моє право»	32
Навчальні семінари «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», Львів, Тернопіль	33
Радіопрограма «Моя земля – моє право»	34
Розширене засідання Комітету підприємців АПК при ТПП України, Київ	34
Радіопрограма «Моя земля – моє право»	34

Наступні події 35

АгроІнвест у ЗМІ 37

Засідання Міжвідомчої робочої групи Національного проекту «Зелені ринки», Київ

1 жовтня 2013 року міжвідомча робоча група Нацпроекту «Зелені ринки» рекомендувала Проекту USAID «АгроІнвест» схвалити результати III етапу розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування Національного проекту «Зелені ринки» – створення мережі регіональних оптових продовольчих ринків». Про це повідомив дирек-

тор Департаменту національних проєктів Держінвестпроєкту та голова Міжвідомчої робочої групи Юрій Гусєв.

«До третього етапу розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування увійшли 2 розділи: «Фінансовий аналіз, обсяги інвестицій» та «Правове середовище й форми участі держави в проєкті», – розповів Ю. Гусєв. За словами Юрія Гусєва, третій етап попереднього ТЕО відповідає технічному завданню Нацпроекту, що дає підстави очікувати, що USAID «АгроІнвест» його погодить.

Розробником попереднього техніко-економічного обґрунтування «NIRAS Україна» запропоновано реалізувати Національний проєкт «Зелені ринки» за трьохрівневою моделлю, яка охопить ринки трьох рівнів: національні оптові ринки сільськогосподарської продукції, регіональні оптові та місцеві фермерські ринки. Участь у засіданні Міжвідомчої робочої групи взяли: директор ТОВ «NIRASУкраїна», представники Держінвестпроєкту, Асоціації оптових ринків сільськогосподарської продукції, Мінагрополітики, Мінекономрозвитку, Мінфіну.

Розробка проєкту реконструкції ринку живої худоби «Чародій»

1 жовтня 2013 року завершено розробку проєкту реконструкції ринку живої худоби «Чародій» у м. Жашків. Ця робота про-

водиться в рамках виконання субконтракту Проєкту USAID АгроІнвест і ґрунтується на попередньому проведеному марке-

тинговому дослідженні попиту і пропозицій збуту живої худоби на ринку «Чародій».

Семінар із трансферного ціноутворення в Торгово-промисловій палаті, м. Київ

2 жовтня 2013 року Проєкт USAID АгроІнвест узяв участь у семінарі Комітету підприємців АПК при Торгово-промисловій палаті України. Метою семінару було обговорення нещодавно прийнятого закону

про трансферне ціноутворення та перспективи його застосування для аграрного сектору. У заході взяли участь галузеві асоціації – партнери Проєкту і приватні компанії. Учасники обговорили практичні аспекти засто-

сування трансферного ціноутворення та виявили ряд проблем, які потребують додаткових консультацій із податковими органами для виявлення потреб потенційних змін у законодавстві.

Запуск лінії сортування овочів і фруктів у Криму

2 жовтня 2013 року сільськогосподарський обслуговуючий кооператив «Фрукти Криму» запустив у роботу лінію по сортуванню овочів і фруктів. Обладнання для організації сортувальної лінії було надано кооперативу в рамках виконання умов грантового конкурсу Проєкту USAID АгроІнвест «Розвиток спроможності організацій виробників». Використання сортувальної лінії надасть можли-

вість членам кооперативу значно зменшити час, необхідний на сортування і калібрування сільськогосподарської продукції, і дозволить покращити якість та збільшити кількість переробленої кооперативом продукції для її продажу або закладання в камери охолодження для подальшого збуту.

Круглий стіл «Презентація техніко-економічного обґрунтування будівництва оптово-роздрібних ринків сільськогосподарської продукції у Роздольненському та Красногвардійському районах АР Крим», Сімферополь

2 жовтня 2013 року Проєкт USAID АгроІнвест провів круглий стіл «Презентація техніко-економічного обґрунтування будівництва оптово-роздрібних ринків сільськогосподарської продукції в Роздольненському та Красногвар-

дійському районах АР Крим». Метою круглого столу було публічне обговорення за участю лідерів ініціативних груп, представників місцевих органів влади та Міністерства аграрної політики і продовольства АР Крим результатів проведених

маркетингових досліджень та економічного обґрунтування будівництва ринків. Результати обговорень будуть основою для розробки подальших планів роботи з реалізації цих проєктів у рамках державно-приватного партнерства.

Президент України підписав Закон «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини»

3 жовтня 2013 року Президент України Віктор Янукович підписав Закон № 425-VII «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини», про що було повідомлено прес-службою Президента України. Законом визначаються правові, економічні, соціальні та організаційні

основи ведення органічного сільського господарства, висуваються вимоги до вирощування, виробництва, перероблення, сертифікації, етикетування, перевезення, зберігання і реалізації органічної продукції та сировини. Партнер Проєкту USAID АгроІнвест – Федерація органічного руху України,

яка брала безпосередню участь у розробці цього Закону, висловлює сподівання, що з прийняттям Закону в державі активізується та поживиться розвиток органічного сектору і, що не менш важливо, стане неможливим, таке ганебне явище, як «псевдоорганік».

Зустрічі з сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами в Криму

3 жовтня 2013 року Проект USAID АгроІнвест провів робочі зустрічі на місцях з лідерами сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Золота бджола», «Джилек», «Старт - М» (Первомайський район АР Крим). Ці кооперативи

стали переможцями третього грантового конкурсу Проекту USAID АгроІнвест «Розвиток спроможності організацій виробників». Метою робочих зустрічей було ознайомлення з діяльністю цих кооперативів, обговорення та розробка

планів з реалізації грантів. У робочих зустрічах взяли участь представники Міністерства аграрної політики та продовольства Криму, Первомайської районної державної адміністрації.

III Міжнародний інвестиційний форум Кіровоградської області «ELISAVETGRAD INVESTMENT DAY – 2013», Кіровоград

3 жовтня 2013 року відбулося виїзне засідання Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань, створеного Українським освітнім центром за підтримки Проекту USAID АгроІнвест. Засідання проходило у форматі круглого столу на тему «Земельні аспекти

інвестування в аграрний сектор України», що відбувся у рамках Третього Міжнародного інвестиційного форуму Кіровоградської області. Інвестиційний форум Кіровоградської області «ELISAVETGRAD INVESTMENT DAY» – це щорічний захід, платформа для діалогу між державною владою і представниками українського та міжнародного бізнесу, що сприяє вирішенню питань економі-

чного розвитку та покращенню економічного клімату в регіоні. Круглий стіл включав три групових засідання за участю українських політиків вищого рангу, зокрема, президента України та Міністра аграрної політики та продовольства України, голови Державного земельного агентства, голови правління Державного земельного банку, а також провідних експертів. Представники Проекту USAID АгроІнвест узяли безпосередню участь у дискусії «Доступ агробізнесу до землі». В цій панелі взяли участь також експерти Ресурсно-го центру з прав на землю, створеного Земельною спілкою України за підтримки АгроІнвесту та заступник голови Державного земельного агентства Євген Бердніков.

Навчальний семінар «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», м. Кіровоград

Ресурсний центр з прав на землю, створений Асоціацією «Земельна спілка України» за сприяння Проекту USAID AgroInvest, спільно з Міністерством юстиції України та Державною реєстраційною службою 4 жовтня 2013 року провів навчальний семінар у Кіровограді. Тема:

«Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями».

Мета заходу – надати учасникам інформацію про зміни в законодавстві, яке регулює питання відведення та приватизації земель державної та комунальної власності, а також роз'яснити проблемні питання, що стосуються державної реєстрації земельних ділянок та прав на них.

У семінарі взяли участь 92 учасники, серед яких – представники реєстраційної служби управлінь юстиції, державні нотаріуси, представники сільських, селищних та міських рад, а також районних адміністрацій області.

У ході семінару були висвітлені такі питання:

1. Зміни в земельному законодавстві України щодо ведення державного земельного кадастру:

- новели Закону України «Про Державний земельний кадастр»;

- система органів, що ведуть Державний земельний кадастр;
- правовий статус державних кадастрових реєстраторів;
- функції державних кадастрових реєстраторів;
- відомості про земельні ділянки у Державному земельному кадастрі;
- забезпечення публічності Державного земельного кадастру;
- Публічна кадастрова карта України;
- порядок виправлення помилок у Державному земельному кадастрі України;
- порядок користування відомостями Державного земельного кадастру України.

2. Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок:

- особливості державної реєстрації земельних ділянок, запровадженої з 1 січня 2013 року;
- документи, необхідні для державної реєстрації земельних ділянок;
- строки проведення державної реєстрації земельних ділянок;
- підстави для відмови у проведенні державної реєстрації земельних ділянок;
- порядок присвоєння кадастрового номера земельній ділянці.

3. Особливості порядку реєстрації прав на нерухоме майно, запровадженого з 1 січня 2013 року.

4. Розпорядження земля-

ми комунальної власності після розмежування:

- правові засади розмежування земель державної та комунальної власності;
- критерії розмежування земель державної та комунальної власності;
- порядок розпорядження землями державної та комунальної власності, що набрав чинності з 1 січня 2013 року;
- землі комунальної власності за межами населених пунктів;
- державна реєстрація права комунальної власності на земельні ділянки;
- формування земельних ділянок із земель запасу;
- землевпорядне забезпечення формування земельних ділянок комунальної власності;
- зміна наймодавця у договорах оренди земельних ділянок;
- розміщення оголошення про виникнення права комунальної власності;
- набуття земельних ділянок у комунальну власність.

Круглий стіл із питань реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок, Одеса

4 жовтня 2013 року експерти Земельної спілки України, партнера Проекту USAID AgroInvest, узяли участь у роботі круглого столу з реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок в Одесі. Захід був організований Проектом USAID «Правова країна» спільно з Міністерством юстиції та Головним

управлінням юстиції в Одеській області. У роботі круглого столу взяли участь представники Міністерства юстиції України, Головного управління юстиції в Одеській області, міжнародних та українських громадських і правозахисних організацій. Представники Земельної спілки виступили з

доповіддю про специфіку обліку земельних ділянок і прав на землю, розповіли про проблеми, які виникають у цій галузі. Вони ознайомили учасників заходу з роботою Ресурсного центру з прав на землю і надали інформаційні матеріали, які доступні також в електронному вигляді на веб-порталі zem.ua.

Презентація проекту під час святкування Дня міста, Запоріжжя

5 жовтня 2013 року в Запоріжжі Проект USAID AgroInvest взяв участь у презентації головних напрямів своєї роботи під час святкування Дня

міста. Для мешканців було створене Містечко USAID, де презентувалися проекти та організації, які співпрацюють з Агентством США з міжнародного розвитку, та втілюють свої програми безпосередньо у Запоріжжі та у навколишніх територіальних громадах. На стенді Проекту AgroInvest у «Містечку USAID»

запоріжці мали нагоду отримати безоплатну консультацію із земельних питань, навчитися користуватися кадастровою картою та перевірити правильність відображення на ній своїх земельних ділянок; отримати інформацію про те, як стати членом кредитної спілки, а також про депозитні чи кредитні послуги.

Круглий стіл з обговорення результатів дослідження та проекту Закону про внесення змін до Податкового кодексу

7 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь в організації та проведенні круглого столу, під час якого відбулося обговорення пропозицій про зміни та доповнення до Податкового кодексу України щодо обкла-

дення податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка реалізується сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами.

Захід проводився у Міністерстві аграрної політики

та продовольства України спільно з виконавцем субконтракту Проекту USAID AgroInvest – Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки» Міністерства за участю співробітників міністерства та науковців.

Колективна консультація для надавачів первинних юридичних послуг в Апостолівському районі, Дніпропетровська область

9 жовтня 2013 року в Апостолівській районній раді Дніпропетровської області старший викладач кафедри землевпорядкування, будівництва доріг та геодезії Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, юрист Володимир Гряник провів групову консультацію для сільських голів, секретарів та землевпорядників міст Апостолове і Зеленодольськ та сіл Вільне, Володимирівка, Кам'янка, Велика Костромка, Ленінське, Мар'янське, Михайлівка, Нива Трудова, Пер-

ше Травня та Токівське на тему «Новини земельного законодавства України».

У проведенні групової консультації також узяли участь керівник Проекту Олена Васильєва, студенти ДДУВС Михайло Дячкін, Катерина Немець та Ольга Комлева.

Групові консультації для надавачів первинних юридичних послуг мала на меті деталізувати інформацію про зміни в земельному законодавстві з 2013 року, новини з питань реєстрації прав на землю та дати роз'яснення практичних питань захисту прав на землю сільського населення.

Присутність на груповій консультації начальника Відділу Дежземагенства в цьому районі Руднева Максима Леонідовича та в.о. керівника Реєстраційної служби Апостолівського РУЮ Ковалю Сергія Анатолійовича дозволила забезпечити комплексні-тінформування присутніх.

У ході надання консультацій було висвітлено такі питання:

1. Формування та реєстрація земельної ділянки як об'єкта права;
2. Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
3. Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
4. Вирішення спорів із питань земельних відносин (дискусія у формі питання-відповідь).

Крім того, розглядалися такі проблемні питання:

- оформлення договорів оренди на відумерлу спадщину та проблема з невитребуваними паями, адже неможливість укладати договори оренди на таких ділянках призводить до зменшення надходжень до місцевого бюджету та виникнення претензій з боку правоохоронних органів щодо невиконання посадовими особами своїх обов'я-

- зків
- неможливість оформлення правостановлюючих документів на землі комунальної власності в межах села через недостатність коштів у місцевих бюджетах.

Добра понформованість учасників групової консультації у зазначених питаннях, у свою чергу, дозволить їм надавати кваліфіковані консультації сільським жителям та сприяти їм у вирішенні земельних питань і захисті земельних прав.

Голови сільських рад подякували представникам Громадської платформи за надані консультації та роздаткові матеріали Ресурсного центру Земельної спілки України і підкреслили потребу в проведенні заходів із роз'яснення земельних питань.

III Міжнародна конференція "Кредитування малого та середнього бізнесу", м. Київ

9 жовтня 2013 року Проект USAID АгроІнвест узяв участь у роботі III Міжнародної конференції "Кредитування малого та середнього бізнесу". Метою щорічного заходу було обговорення актуальних проблем малого та середнього бізнесу в Україні та країнах СНД, а також розгляд ряду питань, що стосуються кредитування, підвищення дохідності фі-

нансових установ у співпраці з клієнтами та нових технологій, необхідних для підвищення ефективності роботи учасників ринку. Цьогорічний формат конференції передбачав роботу у фокус-групах. Це стало вдалим майданчиком для обміну досвідом та обговорення актуальних питань, на якому Наталія Ліщитович, керівник напряму «Розвиток фінан-

сування малих і середніх виробників» Проекту USAID АгроІнвест, презентувала учасникам результати роботи Проекту в цій галузі, окреслила потенціал розвитку ринку кредитування та співпраці Проекту з фінансовими установами в частині спільної розробки кредитних продуктів для малих та середніх товаровиробників.

XVI сільськогосподарська виставка «Фермер України - 2013», Київ

10-12 жовтня 2013 року партнер Проєкту USAID АгроІнвест – Асоціація фермерів та приватних землевласників України – провела XVI сільськогосподарську виставку «Фермер України - 2013».

На початку роботи виставки відбулося засідання Ради АФЗУ, де обговорювалися нагальні питання діяльності фермерів України. Фахівці Міністерства аграрної політики та продовольства та громадських аграрних організацій провели також низку актуальних семінарів.

10 жовтня в рамках роботи XVI сільськогосподарської виставки «Фермер України-2013» відбувся навчальний семінар із питань розвитку сільськогосподарської кооперації. Під час семінару від Проєкту АгроІнвест була виголошена доповідь «Практичне застосування норм Закону України від 20 листопада 2012 року №5495-VI «Про внесення змін до Закону України «Про сільськогосподарську кооперацію».

11 жовтня відбулася презентація практичного посібника "Сільськогосподарський

обслуговуючий кооператив: початок шляху". Це видання – спроба пробудити цікавість до сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу, який є власністю своїх членів, управляється ними, діяльність його спрямована на максимально ефективно обслуговування їхніх потреб, у якому самі члени визначають цілі та напрями діяльності кооперативу, який може народитися лише за наявності ініціативи "знизу", який не ставить за мету отримання прибутку, а прагне збільшити прибуток господарств своїх членів. Практичний посібник представляв авторський колектив у складі: І.Ф. Томича, Президента Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, Р.Я. Корінця, Президента Національної Асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України та М.П. Гриценка, керівника напрямку „Розвиток ринкової інфраструктури” проєкту USAID АгроІнвест.

Крім того, було підписано Меморандум про співпрацю між Союзом членів сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та ДУ "Агроосвіта".

Колективна консультація для жителів села Кам'янка Апостолівського району Дніпропетровської області

10 жовтня 2013 року громадська організація «Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області» у рамках реалізації проекту USAID АгроІнвест «Первинні і вторинні юридичні послуги сільському населенню та власникам особистих селянських і фермерських господарств у сфері прав власності на землю у Дніпропетровській області» провела в селі Кам'янка Апостолівського району Дніпропетровської області групову консультацію для сільських жителів на тему: «Новини земельного законодавства України» та надала індивідуальні консультації.

Консультація проводилася старшим викладачем кафедри землевпорядкування, будівництва доріг та геодезії Придніпровської державної академії будівництва та архітектури, юристом Володимиром Гряником. У проведенні групової консульта-

ції взяли також участь керівник проекту Олена Васильєва і студент ДДУВС Михайло Дячкін. Мета групової та індивідуальних консультацій на селі – надання первинної юридичної допомоги у сфері земельних відносин та підвищення обізнаності сільських жителів – власників особистих селянських і фермерських господарств – із змінами в земельному законодавстві України, що відбулися в 2013 році і пов'язані з приватизацією земельних ділянок, орендними земельними відносинами та захистом прав на землю.

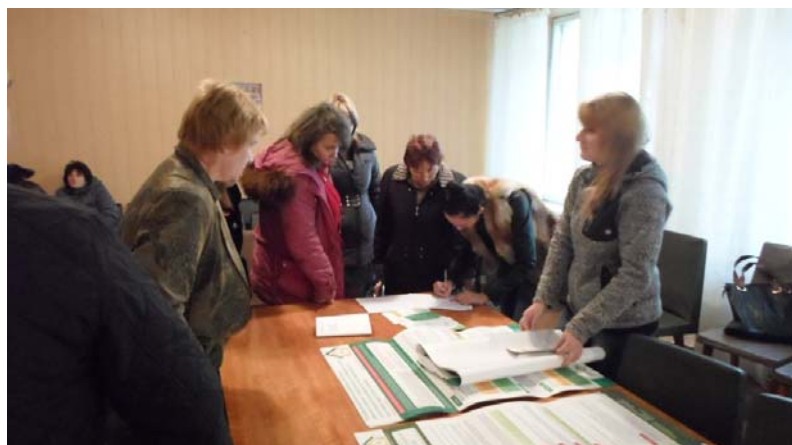
У ході консультації були висвітлені питання про зміни земельного законодавства України в поточному році та розглянуті загальні питання:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних

відносин;
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї. Крім того, із жителями села було розглянуто питання внесення змін у договори оренди за користування земельними ділянками (паями).

Жителі сіл піднімали такі гострі питання, як врегулювання відносин між орендодавцем земельних паїв та орендарем; виправлення помилок в оформлених приватизаційних документах.

Усім учасникам групових та індивідуальних консультацій були роздані матеріали з питань земельних правовідносин, підготовлені Ресурсним центром Земельної спілки України.

Навчально-практичний семінар Спілки сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні, Сміла Черкаської області

Спілка СЗТ України започаткувала діяльність Інституту експертів-консультантів з категоризації та екомаркування у сфері сільського зеленого туризму.

11-13 жовтня 2013 року у Смілянському районі на Черкащині відбулася подія, потреба в якій відчувалася протягом

останніх декількох років. ГО «Спілка сприяння розвитку сільського зеленого туризму в Україні» (Спілка СЗТУ) у 2008 р. впровадила систему визначення якості послуг сільського зеленого туризму. Ця система має назву «Українська гостинна садиба» й виконує завдання щодо якісної оцінки агротуристичних садиб – від базової категорії до третьої (найвищої). Ще раніше, у 2004 р., Спілкою СЗТУ була запроваджена система екологічного маркування садиб «Зелена садиба», що визначає «екологічність» послуг сільського зеленого туризму у такій садибі.

Із збільшенням числа категоризованих садиб і популярності добровільної категоризації та екологічного маркування серед власників садиб, зростала потреба у наявності в кожному регіоні кваліфікованих експертів-консультантів, які могли б відвідувати садиви, ви-

значати якість послуг та надавати відповідні консультації.

Щоб вирішити цю проблему, фахівці Спілки СЗТУ розробили програми та положення для створення та діяльності інституту регіональних експертів-консультантів. Також вироблені методичні засади підготовки регіональних експертів-консультантів, виготовлені методично-навчальні матеріали. Підготовка експертів-консультантів охоплює самостійну роботу по вивченню та аналізу нормативних документів, що регулюють діяльність з надання послуг щодо сільського зеленого туризму в Україні, теоретичне навчання на семінарі під керівництвом розробників системи категоризації «Українська гостинна садиба» та екологічного маркування «Зелена садиба», а також практичне стажування з проведення добровільної категоризації та екологічного маркування.

Навчально-практичний семінар відбувся на базі Смілянського осередку Спілки СЗТУ. Учасниками семінару були представники Вінницької, Донецької, Дніпропетровської, Київської, Кіровоградської, Харківської, Черкаської, Чернівецької, Чернігівської областей та м.Києва. Семінар проведено в рамках проекту «Формування політики розвитку та функціонування сільського зелено-

го туризму в Україні», який реалізується за підтримки Проекту USAID AgroInvest.

На семінарі були обговорені положення про функціонування програм категоризації та екомаркування з одночасним роз'ясненням чинних нормативів та стандартів. Учасники семінару мали можливість оглянути всі чотири запропоновані для практичної категоризації садиби, а також визначити рівень їхньої якості. Після захисту протоколів із категоризації та тестів учасники семінару отримали посвідчення експертів-консультантів.

Таким чином, в Україні започаткований інститут регіональних експертів-консультантів Спілки СЗТУ, які зможуть не лише професійно визначити рівень якості послуг сільського зеленого туризму в тій чи іншій садибі, а й надавати власнику садиби рекомендації задля подальшого покращення обслуговування гостей та ринкової успішності.

Мережа «Українська гостинна садиба», яка представлена на [сайті Спілки СЗТУ](#), і надалі поповнюватиметься садибами з послугами різного рівня якості. Передбачається розмістити на сайті також реєстр експертів-консультантів та оновлені програми добровільної категоризації «Українська гостинна садиба» та екомаркування «Зелена садиба».

Проведення громадського обговорення пропозицій щодо змін та доповнень до Податкового кодексу України, Київ

11 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь в організації та проведенні громадського обговорення пропозицій щодо змін та доповнень до Подат-

кового кодексу України з обкладення податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка реалізується сільськогосподарськими обслуговуючими коопе-

ративами. Захід проводився спільно з виконавцем субконтракту Проекту AgroInvest – Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки».

Тренінг для кредитних інспекторів «Основи ефективної комунікації з позичальниками-сільгоспвиробниками», Харків

14 жовтня 2013 року в Харкові відбувся тренінг на тему "Основи ефективної комунікації з позичальниками- сільгоспвиробниками".

У семінарі взяли участь 22 спеціалісти кредитних спілок – партнерів Проекту USAID AgroInvest, що безпосередньо працюють у сфері надання

кредитів сільгоспвиробникам та спілкуються з ними.

Семінар мав на меті підвищення якості послуг кредитних спілок для малих і середніх сільгоспвиробників шляхом професійного розвитку співробітників, включаючи їх спроможність коротко й чітко роз'яснити умови

кредитування і ситуацію, вести переговори в телефонному режимі, працювати з клієнтами і боржниками у незручних умовах, організувати продаж кредитної продукції спілки тощо.

«Приємно здивована – дуже цікавий тренінг», - відзначила одна з учасниць, спеціаліст КС «Харківська каса взаємодопомоги» О.О.Камордаш. – Найбільш корисним були: робота з запереченнями, робота по телефону та як спілкуватися, щоб тебе розуміли».

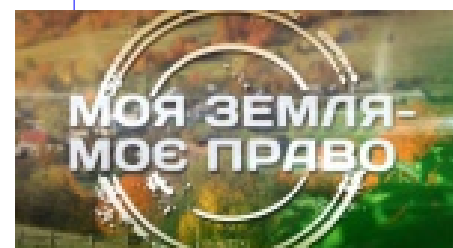

Радіопрोगрама «Моя земля - моє право»

14 жовтня 2013 року на радіо «Ера» вийшов у ефір двадцятий випуск радіопрोगрами «Моя земля - моє право», підготовлений у рамках од-

нояменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID AgroInvest.

Тема випуску: [«Яким має бути ринок земель сільськогосподарського призначення?»](#)

Дослідження форм організації внутрішнього аудиту в кредитних спілках

15 жовтня 2013 року партнер Проекту – [ТОВ Аудиторська фірма «АВС-Центр»](#) – представила результати дослідження форм організації внутрішнього аудиту в кредитних спілках, що спеціалізуються на фінансуванні малих та середніх сільгоспвиробників.

У ході дослідження було виявлено, що всі кредитні

спілки – учасники Робочої групи з агрокредитування – створили в своїх кредитних спілках Службу внутрішнього аудиту (тобто 100%), і при цьому всі 100% повністю або частково використали матеріали та рекомендації, що були надані їм у січні 2013 року в ході тренінгів, які проводилися за підтримки

Проекту USAID AgroInvest.

Дослідження також виявило коло потреб внутрішніх аудиторів у подальшому навчанні задля ефективної перевірки діяльності кредитних спілок, і на цій основі була складена навчальна програма та були заплановані найближчі тренінги на січень 2014 року.

Проведення громадського обговорення пропозицій щодо змін та доповнень до Податкового кодексу України, Київ

15 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь в організації та проведенні громадського обговорення [пропозицій щодо змін та доповнень до Податкового кодексу України з обкладення податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка реалізується сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами](#).

Захід був проведений у форматі круглого столу під назвою "Проблеми оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка виробляється фізичними особами, та пропозиції щодо внесення змін до податкового законодавства" і проводився спільно з виконав-

цем субконтракту проекту AgroInvest – Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки».

У заході взяли участь народний депутат України, заступник голови комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин Ігор Сабій, представники Міністерства аграрної політики та продовольства України, Національної академії аграрних наук, громадських і наукових організацій сільськогосподарського спрямування.

Учасники круглого столу виголосили доповіді, які були присвячені пошуку варіантів розв'язання проблеми оподаткування податком на додану вартість сільськогосподар-

ської продукції, яку виробляють фізичні особи, та містили різноманітні пропозиції щодо внесення змін до Податкового кодексу України.

За підсумками роботи круглого столу учасники запропонували внести зміни до Податкового кодексу України, які стимулюватимуть розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації, а також підвищать рівень доходів населення, яке займається виробництвом та реалізацією сільськогосподарської продукції. Планується, що найближчим часом це питання буде винесене на розгляд комітету Верховної Ради України з питань аграрної політики та земельних відносин.

Всеукраїнська конференція сільських жінок-фермерів, Київ

15 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest спільно з Українським жіночим фондом, Радою жінок-фермерів та Спілкою сільських жінок України, за підтримки Міністерства аграрної політики та продовольства України, провів Всеукраїнську конференцію сільських жінок-фермерів.

Захід проводився з нагоди Міжнародного дня сільської жінки і мав на меті вшанування сільської жінки-трудівниці, берігині, продовжувачки славних традицій та рушійної сили зростання на селі, а також згуртування сільських жінок для вирішення нагальних питань розвитку села, відродження сільської кооперації, захисту прав та економічних інтересів сільського населення.

Від Міністерства аграрної політики та продовольства України з вітальним словом до учасниць та учасників заходу звернувся перший заступник Міністра аграрної політики та продовольс-

тва Іван Бісюк: «На сьогодні близько 8 мільйонів жінок проживає у сільській місцевості. Тому проведення такого заходу важливо з позиції визнання ролі жінки в розвитку сільського господарства, сільських населених пунктів, господарств, збереження сільських родин», – підкреслив Іван Бісюк.

Перший заступник Міністра наголосив на необхідності захисту прав жінок в Україні в цілому та сільських жінок зокрема. Адже їхня роль надзвичайно важлива не лише в розвитку сільських територій, а й у соціальному благополуччі країни.

«Необхідно, аби сільська жінка могла реалізувати власні амбіції та плани.

Цьому має сприяти й держава. Зокрема, ініціатива «Рідне село» передбачає економічний та со-

ціальний розвиток українських сіл. І тут велика роль залишається саме за жінками», – наголосив Іван Бісюк.

Від Проекту USAID AgroInvest учасниці та учасників Всеукраїнської конференції привітав керівник Проекту Ерік Блайх, який розповів про діяльність Проекту і важливу роль, яку відіграють сільські жінки в реалізації ініціатив Проекту за

всіма напрямками його діяльності.

Про історію створення та просування Всесвітнього дня сільської жінки розповіла Людмила Клебанова, голова Всеукраїнської громадської організації "Рада жінок-фермерів України". Інформацією про здобутки та плани на майбутнє Співки сільських жінок поділилася заступник голови Співки Надія Горідько.

Гендерна експертка Лариса Магдюк презентувала результати щойно завершеного дослідження "Гендерний аналіз сільськогосподарського розвитку України", яке виконувалося під егідою Проекту USAID AgroInvest.

Оксана Риковська з Національної академії наук України розповіла про останні наукові розробки у сфері гендерно-орієнтованого сільського розвитку, презентувавши світовий досвід та наголосивши на викликах для України.

Досвідом успішної роботи, спрямованої на розширення економічних прав жінок-фермерів, поділилася голова Запорізького осередку Ради жінок-фермерів України Надія Компанієць.

Даніло Круз-ДеПаула, керівник Проекту USAID «Розвиток фінансового сектору» (FINREP-II) розповів про завдання нової програми для жінок, яку впроваджує зазначений Проект. Ця

програма спрямована на те, щоб розширити можливості сільських жінок шляхом правильного формування сімейного бюджету, грамотного користування фінансовими послугами й інструментами.

Фахівець із питань туберкульозу Вікторія Табунчик з Проекту USAID по контролю за туберкульозом представила гендерні аспекти туберкульозу в сільській місцевості, поділилася важливими відомостями щодо профілактики туберкульозу.

Андрій Кошиль, президент Земельної спілки України та директор Ресурсного центру з прав на землю, створеного за сприяння Проекту USAID AgroInvest, розповів про роботу Ресурсного центру та презентував матеріали, наявні на веб-порталі ZEM.UA, які можуть стати в пригоді при оформленні прав на землю та захисті прав сільських землевласників.

Олеся Бондар з Українського жіночого фонду розповіла про тренінгову програму Фонду, спрямовану на гендерну інтеграцію.

Конференція завершилася майстер-класом з Петриківського розпису та ухваленням відозви про включення Міжнародного дня сільської жінки до переліку офіційних свят України.

Круглий стіл "ЗВТ та український АПК: перспективи розвитку і ризику", Київ

У Києві 16 жовтня 2013 року в інвестиційній компанії SigmaBleyzer відбувся круглий стіл на тему "ЗВТ та український АПК: перспективи розвитку і ризику".

Участь у заході взяли партнери Проекту USAID AgroInvest – Українська аграрна конфедерація, Український клуб аграрного бізнесу та Аграрний союз України.

Організатори: Міжнародна інвестиційна компанія SigmaBleyzer та аграрна компанія HARMELIA. У заході також узяли участь: президент аграрної компанії HARMELIA Джон Шморгун, виконавчий директор

Міжнародного фонду Блейзера О.Устенко, радник правління ПАТ "Креді Агріколь Банк" Жан-Жак Ерве, координатор аналітичного центру Аграрного союзу України

Л.Старикова, експерт аграрних ринків УКАБ І.Остапчук та директор компанії SigmaBleyzer В.Бодаєв.

Координатор Аналітичного центру Аграрного союзу України Л.В.Старикова виступила з доповіддю "ЗВТ і український АПК: можливості для розвитку та ризику".

Парламентські слухання щодо гендерної рівності, Київ

16 жовтня 2013 року Проект USAID долучився до парламентських слухань на тему «Забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Проблеми і дієві механізми їх вирішення».

Слухання відбулися за ініціативи депутатів міжфракційного об'єднання «Рівні можливості» задля вироблення дієвих механізмів забезпечення рівних прав і можливостей жінок та чоловіків. Рівність прав жінки і чоловіка декларується українськими правовими

актами, проте до цього часу існують суттєві недоліки та прогалини у законодавчому регулюванні питань гендерної рівності. Очевидним є той факт, що на практиці українське законодавство не є дієвим у частині забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків. Брак державної підтримки проявляється в багатьох аспектах. Найбільш яскравими виявами дискримінації жінки на ринку праці є співвідношення заробітної плати жінок і чоловіків та насильство

в сім'ї.

Заступник Міністра соціальної політики Лідія Дроздова повідомила у ході засідання про те, що Мінсоцполітики направило на розгляд КМУ законопроект щодо забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, який передбачає застосування комплексного підходу до вирішення проблеми паритетного представництва жінок і чоловіків в усіх найважливіших сферах життєдіяльності держави та суспільства.

Науково-практична конференція «Сільськогосподарське дорадництво: проблеми, стратегія та шляхи розвитку», Київ

16 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – Національна асоціація сільськогосподарських дорадчих служб України – провела науково-практичну конференцію на тему: «Сільськогосподарське дорадництво: проблеми,

стратегія та шляхи розвитку». Захід відбувся спільно з Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки», ДУ «НМЦ інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності ВНЗ «Агроосвіта», кафедрою аграрного консалтингу та сервісу НУБіПУ, Департаментом науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських територій Міністерства аграрної політики та продовольства України за підтримки Проекту USAID АгроІнвест. До участі в конференції були запрошені сільськогосподарські дорадники та експерт-дорадники, керівники й представники сільськогосподарських підприємств,

фермерських господарств, консалтингових, юридичних, фінансових компаній, наукових та навчальних закладів, представники органів державного і місцевого самоврядування, громадських організацій, інших підприємств, організацій, установ, чия діяльність пов'язана з розвитком сільського господарства.

У своєму вітальному слові Ерік Блайх, керівник Проекту USAID АгроІнвест, вказав на унікальну і важливу роль, яку сільськогосподарські дорадчі служби відіграють у розвитку сільських територій, що, у свою чергу, позитивно впливає на рівень життя сільських жителів.

Колективна консультація для жителів селища Губиниха Новомосковського району Дніпропетровської області

16 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" – провела зустріч з

юристом жителів селища Губиниха Новомосковського району Дніпропетровської області. Учасники зустрічі: жителі селища Губиниха, власники особистих селянських та фермерських господарств.

Мета заходу – надання первинної юридичної допомоги у сфері земельних відносин та підвищення обізнаності міських жителів, – власників особистих селянських і фермерських господарств – про чинне земельне законодавство Укра-

їни з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту прав на землю.

Питання, які обговорювалися:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї.

Колективна консультація для жителів міста Перещепине Новомосковського району Дніпропетровської області

16 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" – провела зустріч з юристом жителів міста Перещепине Новомосковського району Дніпропетровської області. У зустрічі взяли участь жителі міста Перещепине – власники особистих селянських та фермерських господарств. Захід мав на меті надати первинну юридичну допомогу у сфері земельних відносин та підвищити обізнаність міських

жителів – власників особистих селянських і фермерських господарств – про чинне земельне законодавство України з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту прав на землю.

На обговорення були винесені такі питання:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
- Отримання документів

державної реєстрації на земельні паї.

Круглий стіл на тему «Презентація та обговорення результатів робіт з проектування оптово-роздрібного ринку живої худоби «Чародій», Київ

16 жовтня 2013 року Проект USAID АгроІнвест провів у Києві круглий стіл з метою презентації результатів виконання робіт з проектування оптово-роздрібного ринку

живої худоби «Чародій» (м. Жашків).

За результатами обговорення були внесені поправки до ескізного проекту та в цілому схвалено

розроблений «Ескізний проект» ринку, що стане основою для реалізації завершального етапу та отримання офіційних дозволів на виконання робіт.

Координаційна зустріч щодо побудови програми фінансової просвіти для малих та середніх сільгоспвиробників з командою Програми USAID ФінРеп-2, Київ

17 жовтня 2013 року відбулася координаційна зустріч із командою Програми USAID з розвитку фінансового сектору (ФінРеп-2), під час якої обговорювалися основні засади побудови інформаційно-просвітницької кампанії з питань фінан-

сової грамотності та доступу до фінансових ресурсів для сільгоспвиробників Проекту USAID АгроІнвест, а також можливості співпраці та поєднання зусиль двох Проектів.

Було досягнуто домовленості про співпрацю,

зокрема щодо спільної діяльності у підготовці літератури з окремих аспектів фінансової грамотності та проведення гендерної програми фінансової просвіти для сільських жінок.

Круглий стіл «Проблемні питання в орендних земельних відносинах», Дніпропетровськ

17 жовтня 2013 року на базі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ у рамках внутрішніх справ у рамках навчального курсу «Аграрне право» проведено відкрите заняття на тему: «Проблемні питання в орендних земельних відносинах». Захід відбувся в рамках Проекту «Надання первинних та вторинних юридичних послуг сільському населенню та власникам особистих селянських і фермерських господарств у сфері прав власності на землю у Дніпропетровській області», що здійснюється ГО «Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області» за підтримки Проекту USAID AgroInvest.

У роботі заходу взяли участь студенти Навчально-наукового інституту права ДДУВС, викладач кафедри цивільно-правових дисциплін В.І. Полянська, завідувач кафедри цивільно-правових дисциплін, керівник групи волонтерів

Проекту Микола Чабаненко, керівник проекту Олена Васильєва, координатор групи юристів Проекту Олег Каспаров, юристи-експерти Ольга Шевчук та Лариса Василенко і менеджер Проекту Тетяна Кочерга.

Метою заходу було обговорення проблемних питань у сфері орендних відносин між землевласниками та землекористувачами, що поставали під час колективних та індивідуальних консультацій у ході реалізації Проекту, підвищення рівня практичних знань, умінь і навичок студентів у сфері земельного права для надання первинних юридичних послуг сільському населенню при реалізації завдань Проекту.

Зустріч відбулась з ініціативи Миколи Чабаненка у рамках підписаного Меморандуму між громадською організацією та ДДУВС від 01.02.2013 року у сфері освітньої діяльності сторони домовилися співпрацювати над вирішенням проблемних питань, які потребують спільного опрацювання, надавати одна одній необхідну інформаційну та консультаційну допомогу.

Координатор групи юристів Проекту Олег Каспаров підкреслив, що проект виконується завдяки поєднанню інтересів та співпраці громадськості, влади і бізнесу.

Учасники круглого столу обговорили такі питання:

- Механізм надання в користування земель сільськогосподарського призначення в межах та за межами населеного пункту;
- Нормативна база;
- Врегулювання спорів;
- Порядок узгодження.
- Алгоритм дій спадкоємця земельної ділянки при розірванні договору оренди цієї земельної ділянки. Державна реєстрація припинення прав орендаря на цю землю;
- Порядок та умови оформлення договорів оренди на невитребувані земельні частки (паї). Їх державна реєстрація;
- Відумерла спадщина (паї) – надання в оренду сільським радам;
- Який порядок надання в оренду земель водного фонду в межах населених пунктів та за межами населеного пункту. Порядок нарахування орендної плати;
- Яким чином може юридична особа якнайшвидше отримати в оренду земельну ділянку в межах населеного пункту (села), уникнувши процедури торгів;
- Раніше реєстрація договорів оренди земельних ділянок проводилася сільською радою, якщо строк дії договору не закінчився, грошова оцінка зміни-

лася, то як вирішити питання повної оплати коштів за договорами відповідно до нової грошової оцінки землі?

У виступах студентів вказані питання освітлювалися з теоретичної точки зору, а юристи Громадської платформи Лариса Василенко та Ольга Шевчук зробили ряд поправок та доповнень до тематичних виступів студентів, надали коментарі з

практичного застосування норм законодавства.

Менеджер проекту Тетяна Кочерга обговорила зі студентами організаційні питання поїздки в районі Дніпропетровської області, подякувала всім за робочу зустріч та роздала тематичні матеріали, підготовлені Ресурсним центром Земельної спілки України.

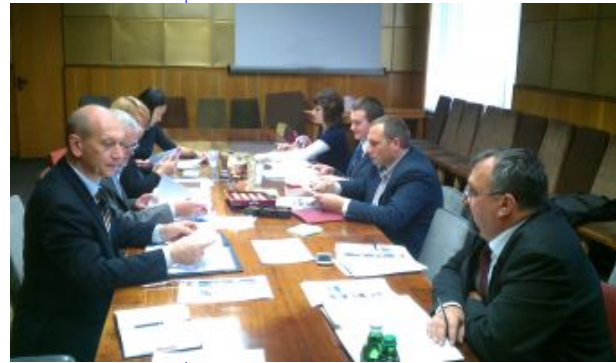
Робоча група з питання розвитку сімейних ферм, Київ

17 жовтня 2013 року працівники Проекту AgroInvest узяли участь у роботі робочої групи при Департаменті ринків продукції тваринництва Міністерства аграрної політики і продовольства, присвяченій розгляду питання розвитку сімейних ферм, їх об'єднання в сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи з метою

покращення якості передпродажної підготовки молока та м'яса, підвищення рівня збуту цієї продукції через організовані ринки.

За результатами розгляду зазначеного питання прийнято рішення про необхідність розробки проекту Закону України щодо врегулювання на законодавчому рівні ор-

ганізаційно-правового, господарського та економічного статусу сімейних ферм, а розроблені пропозиції пропонується винести на розгляд наступного засідання робочої групи, що відбудеться 31 жовтня 2013 року.

Робоча зустріч з розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування національного проекту «Зелені ринки», Київ

18 жовтня 2013 року у Проекті USAID AgroInvest проходила чергова робоча зустріч з ключовими експертами з розробки попереднього техніко-економічного обґрунтування національного проекту «Зелені ринки» – створення мережі регіональних оптових продовольчих ринків та

відповідного проекту Закону України.

Під час робочої зустрічі розглянуто та погоджено детальний робочий план організації виконання Завдання «Розробка пропозицій щодо покращення законодавчої та нормативно-правової бази для забезпечення комплексного розвитку

всіх складових/систем інфраструктури аграрного ринку».

Погоджено також формат та ключові питання, які необхідно внести до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про оптові ринки сільськогосподарської продукції».

Всеукраїнський аграрний форум, Київ

18 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь у Всеукраїнському аграрному форумі.

Всеукраїнський аграрний форум є постійно діючою структурою, яка об'єднує профільні асоціації, товаровиробників та переробників сільськогосподарської продукції. Координаційна рада Форуму постійно аналізує ситуацію в агропромисловому комплексі та виносить найбільш актуальні питання на обговорення Всеукраїнського аграрного форуму задля зупинення негативних процесів у галузі та створення сприятливих умов для господарювання на селі.

У форумі взяли участь

більше 500 осіб, серед яких фермери, сільськогосподарські виробники, переробники, представники аграрних компаній з усіх регіонів України та керівники провідних національних асоціацій АПК.

На засіданні розглядалися такі питання:

- Про цінову політику на ринку аграрної продукції;
- Про державну підтримку сільськогосподарських виробників;
- Про податкові новації в АПК та їх вплив на галузь сільськогосподарства України;
- Про перспективи щодо запровадження обігу земель сільськогосподарського призначення та про-

блеми державної реєстрації речових прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення.

Основними пропозиціями учасників Форуму були: зменшення тиску контрольних та дозвільних органів на сільськогосподарську галузь, необхідність збільшення числа реєстраторів прав на нерухоме майно з метою уможливлення подальшого обробітку землі, недопущення збільшення фіскального навантаження на сільськогосподарських товаровиробників та збереження нині чинних податкових режимів до 2018 року.

Навчальний семінар «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», Полтава

Ресурсний центр з прав на землю, створений Асоціацією «Земельна спілка України» за сприяння Проекту USAID AgroInvest, спільно з Міністерством юстиції України та Державною реєстраційною службою провів навчальний семінар 18 жовтня 2013 року у Полтаві.

Тема: «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями».

Мета заходу – надати учасникам інформацію про зміни в законодавстві,

яке регулює питання відведення і приватизації земель державної та комунальної власності, а також роз'яснити проблемні питання, що стосуються державної реєстрації земельних ділянок та прав на них.

У семінарі взяли участь представники реєстраційної служби управлінь юстиції, державні нотаріуси, представники сільських, селищних та міських рад, а також районних адміністрацій областей.

У ході семінару висвітлювалися такі питання:

1. Зміни в земельному законодавстві України,

що стосуються ведення державного земельного кадастру.

2. Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок.

3. Особливості реєстрації прав на нерухоме майно, запровадженої з 1 січня 2013 року.

4. Розпорядження землями комунальної власності після розмежування.

Круглий стіл із питань реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок, Київ

18 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest та його партнер – Земельна спілка України – взяли участь у круглому столі з питань реєстрації нерухомого майна та земельних ділянок.

Захід був організований проектом USAID "Правова країна" спільно з Міністерством юстиції та Державною реєстраційною службою. На круглому столі заступник міністра юстиції Юрій Іващенко повідомив про останні зміни в законодавстві, пов'язані з ре-

єстрацією прав на землю.

Представники Державної реєстраційної служби, нотаріуси, адвокати поділилися своїми поглядами на проблеми, які існують в реєстрації прав на землю, та підходять до вирішення цих проблем.

Сергій Біленко, експерт Ресурсного центру прав на землю, виступив з доповіддю про державну реєстрацію нерухомого майна з точки зору організації управління земельними ресурсами. У своєму виступі він ви-

клав суть останніх законодавчих ініціатив.

Друга частина круглого столу була присвячена обговоренню проблем боротьби з корупцією.

IV Український зерновий конгрес, Київ

22-24 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь у роботі IV Українського зернового конгресу. На конгресі, який уже отримав статус міжнародного, розглядалися найактуальніші питання функціонування ринків зерна у світі та Україні, аналізувалися визначальні фактори та умови ефективної торгівлі

зерном у Чорноморському регіоні, а також визначалися орієнтири розвитку зернового сектору України на середньо- та довгострокову перспективу.

Цьогорічний Конгрес зібрав близько 300 учасників з усього світу, серед яких представники державних структур та міжнародних організацій, виробники, переробники, експортери

та імпортери, а також ключові експерти ринку зерна, вчені та аналітики.

Уже традиційно Проект USAID AgroInvest виступив партнером заходу і разом з міністерствами та відомствами, міжнародними організаціями і донорською спільнотою підтримував проведення IV Українського зернового конгресу.

Експертний круглий стіл «Державний земельний банк: за чи проти?», Київ

23 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь у засіданні експертного круглого столу на тему: «Державний земельний банк: за чи проти?»

На круглому столі обговорювалися такі питання:

- Яка модель управління державною землею є оптимальною?
- Якою є практика управління земельними банками у зарубіжних країнах?
- Як вплине новий гравець на ринок кредитування аграріїв?
- Як ставляться сільгоспвиробники до зняття мораторію на купівлю землі для Держзембанку?
- Чи загрожує діяльність Держзембанку власникам земельних паїв?

У засіданні круглого столу взяли участь:

- Володимир Макар, Го-

- лова Української аграрної асоціації;
- Світлана Скопирська, голова правління ПАТ "Держзембанк";
- Микола Калюжний, директор Департаменту земельних відносин ПАТ "Держзембанк";
- Ганна Тепляшина, директор Департаменту стратегічного планування та інноваційного розвитку ПАТ "Держзембанк";
- Володимир Лапа, Генеральний директор Українського клубу аграрного бізнесу;
- Олег Нів'євський, керівник проекту "Барометр земельної реформи" Інституту економічних досліджень та політичних консультацій;
- Павло Кулинич, головний юридичний радник Проекту USAID AgroInvest;
- Олег Самусь, партнер

- міжнародної юридичної групи AstarovLawyers;
- Тарас Кутовий, народний депутат, перший заступник голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України;
- Ігор Сабій, народний депутат України, заступник голови Комітету з питань аграрної політики та земельних відносин Верховної Ради України;
- Іван Кириленко, народний депутат;
- Олександр Купріянов, генеральний директор агрофірми «Барвінок», м. Харків.

Головний юридичний радник Проекту USAID AgroInvest Павло Кулинич у своєму виступі зосередив увагу на недоліках у законодавстві про Державний земельний банк та можливих шляхах їх усунення.

Електронний дайджест ПОГ «Землевласник»

23 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest – громадська організація «Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області» – здійснила розсилку власникам селянських та фермерських господарств на 255-електронних адрес першого жовтневого номера електронного дайджесту ПОГ «Землевласник», присвяченого змінам у земельному законодавстві України.

Мета розсилок – надання постійно оновлюваної інформації, що стосується новин земельного законодавства України. Інформація, висвітлена

в електронному дайджесті новин, стосується таких питань:

- Набрання чинності Законом України «Про внесення змін до розділу V "Прикінцеві положення" Закону України "Про регулювання містобудівної діяльності" щодо припинення дії заборони на відведення земельних ділянок» № 606-VII від 19.09.2013 року
- Прийняття Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції та сировини»
- Законотворча діяльність ВРУ. Проект Закону «Про внесення змін до деяких законо-

давчих актів України (щодо формування земельних ділянок та їх державної реєстрації на підставі документації із землеустрою, розробленої до 2013 року)» №2193а від 03.06.2013 року

- Законотворча діяльність ВРУ. Проект Закону України «Про внесення змін до Водного і Земельного кодексів України щодо земель водного фонду»
- «Ви – запитуєте, ми – відповідаємо»: Яким чином пересічний громадянин може потрапити на особистий прийом до керівництва Держземагентства?

Круглий стіл «Оренда землі в Україні: як вирішувати проблемні питання?», Київ

23 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь в організації та проведенні круглого столу на тему «Оренда землі в Україні: як вирішувати проблемні питання?».

Організаторами заходу виступили: Всеукраїнська мережа ЛІГА: ЗАКОН та команда земельної практики юридичної фірми ОМП.

До проведення заходу долучилися також Європейська бізнес-асоціація, Американська торговельна палата в Україні, Асоціація виробників молока, Аграрний

союз України та Асоціація фермерів та землевласників України.

На круглому столі обговорювалися такі питання:

- Чи є в Україні розумні альтернативи оренді землі для агробізнесу?
- Чи можна орендувати державні землі в Україні – як це робиться і як це має робитися;
- Державна реєстрація оренди землі – чим викликані затримки і що з цим можна зробити;
- Нотаріуси як альтернатива державним реєстраторам – за що варто платити більше;
- Оренда землі і податкові пільги – як зберегти ФСП і пільговий ПДВ;
- Нові правила оформлення оренди землі і земельне рейдерство. Заступник керівника Проекту USAID AgroInvest Олександр Каліберда виступив на круглому столі з презентацією результатів дослідження з питань орендних відносин, яке було проведене Центром соціальних експертиз на замовлення Проекту.

Колективна консультація для жителів міста Підгородне Дніпропетровського району Дніпропетровської області

23 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest – громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" – провела зустріч з юристом жителів міста Підгородне Дніпропетровського району Дніпропетровської області. Учасники зустрічі: жителі міста Підгородне – власники особистих селянських та фермерських господарств. Мета заходу – надання первинної юридичної допомоги у сфері земельних відносин та підвищення обізнаності міських жителів – власників особистих селянських і фермерських гос-

подарств – про чинне земельне законодавство України з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту своїх прав на землю. Обговорювалися питання: - Формування та реєстрація земельних ділянок

- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї.

Робоча зустріч експертів з питань розвитку підприємництва в сільській місцевості та сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, Київ

24 жовтня 2013 року в офісі проекту USAID AgroInvest за участю начальника відділу розвитку сільськогосподарської кооперації та підприємництва Мінагрополітики відбулася робоча зустріч експертів з питань розвитку підприємництва в сільській місцевості та сільськогосподарських

обслуговуючих кооперативів. Зустріч була присвячена розгляду питань щодо організаційно-правового статусу та статусу господарської діяльності особистих селянських господарств в контексті розвитку сімейних ферм та кооперування їх діяльності в цій сфері.

За результатами обговорення зазначеного питання погоджено план дій з обґрунтування та підготовки проекту Закону України щодо врегулювання правового статусу особистих селянських господарств у відповідності до відповідних норм країн ЄС.

Конференція «Розвиток громад через кооперацію, натуральне виробництво та організацію ярмарок і фестивалів», Стрий Львівської області

25 жовтня 2013 року проект USAID АгроІнвест узяв участь у конференції "Розвиток громад через кооперацію, натуральне виробництво та організацію ярмарок і фестивалей", яка була організована партнером Проекту - кредитною

спількою «Вигода» та проводилася у м. Стрий Львівської області.

Метою конференції було обговорення актуальних питань розвитку громад через кооперацію, органічне виробництво, ярмаркування та фестива-

лі та виробити загальні рекомендації у цих сферах. Захід відвідали більше 100 учасників, серед яких – малі та середні сільгоспвиробники,

представники кооперативів, аграрної освіти тощо. У рамках роботи конференції, Проект USAID АгроІнвест проводив сесію з основ фінансової грамотності при користуванні кредитними послугами.

Засідання Робочої групи з питань агрокредитування проекту USAID АгроІнвест з відвіданням фестивалю-ярмарку «Стрий-Органік-Фест» та проведенням навчального туру з обміну досвідом до кредитної спілки «Вигода», Стрий, Львівська область

26 жовтня 2013 року Проект USAID АгроІнвест провів засідання Робочої групи з питань агрокредитування, створеної за підтримки АгроІнвесту, з відвіданням фестивалю-ярмарку «Стрий-Органік-Фест» та проведенням внутрішньосистемного навчального туру з обміну досвідом до кредитної спілки «Вигода».

У ярмарку взяли участь понад 60 малих та середніх сільгоспвиробників, кооперативів (у тому числі партнерів проекту USAID АгроІнвест), освітніх закладів та місцевих об'єднань, які отримали можливість запропонувати свою продукцію жителям Стрия.

Ярмарок дозволив досягти 3 основних цілі:

- 1) Надати виробничим та обслуговуючим кооперативам і агровиробникам можливість збути свою продукцію безпосередньо на ярмарку, а також прорекламувати себе та налагодити довготривалі партнерські стосунки з потенційними споживачами та посередниками задля подальшого збуту своєї продукції;

2) Надати можливість споживчому кооперативу «Віра», який створений за підтримки партнера проекту КС «Вигода», обрати якісних постачальників органічної сільськогосподарської продукції для встановлення довготрива-

лих партнерських стосунків та забезпечення членів кооперативу якісними продовольчими товарами;

3) Сприяти розвитку громади Стрия та створення передумов для поширення досвіду проведення Фестивалю-ярмарку в інших регіонах України.

стих селянських господарств, а також створення можливостей збуту виробленої продукції для сільгоспвиробників-членів кредитної спілки шляхом створення споживчого кооперативу та проведення фестивалів-ярмарок.

У заході взяли участь 24 представники кредитних спілок – партнерів проекту USAID AgroInvest.

Метою внутрішньосистемного навчального туру було поширення досвіду кредитної спілки «Вигода» щодо успішного кредитування фермерів та особи-

стих селянських господарств, а також створення можливостей збуту виробленої продукції для сільгоспвиробників-членів кредитної спілки шляхом створення споживчого кооперативу та проведення фестивалів-ярмарок.

Ознайомча поїздка до СОК «Чиста флора», с. Спас Коломийського району Івано-Франківської області

26-27 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest провів ознайомчу поїздку для представників сільськогосподарських кооперативів, що займаються вирощуван-

ням і переробкою лікарської сировини, до сільськогосподарського обслуговуючого кооперативу «Чиста флора».

Мета поїздки – ознайом-

лення з кращими практиками організації роботи кооперативу, веденням господарської діяльності та збутом продукції.

Проведення тренінгу «Основи ефективної комунікації з позичальниками-сільгоспвиробниками» для спеціалістів кредитних спілок, Стрий Львівської області

27 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest провів тренінг «Основи ефективної комунікації з позичальниками-сільгоспвиробниками» для спеціалістів кредит-

них спілок Львівської області.

Тренінг призначений для кредитних інспекторів кредитних спілок, що працюють із сільгоспвиробниками.

Метою тренінгу було підвищення якості обслуговування малих та середніх сільгоспвиробників, у

тому числі шляхом формування у персоналу, що безпосередньо їх обслуговує, навичок доступно пояснювати умови кредитування та співпраці з кредитною спілкою, ефективних продаж, телефонних переговорів, роботи зі «складними» клієнтами та боржниками.

Телепрограма «Моя земля – моє право»

27 жовтня 2013 року на телеканалі «Ера» вийшов у ефір черговий випуск телепрограми «Моя земля – моє право», підготовлений у рамках одноїменної інформаційної кампанії, що впроваджу-

ється Українським освітнім центром реформ за сприяння Проекту USAID AgroInvest.

Тема випуску: «Безоплатне отримання земельної ділянки із земель державної та комунальної власності».

У передачі експерти Ресурсного центру з прав на землю, створеного Земельною спілкою

України за сприяння Проекту USAID AgroInvest, Андрій Кошиль – президент Асоціації «Земельна спілка України» та Анна Матвієнко – начальник юридичного департаменту Земельної спілки України докладно розповіли про те, які кроки має зробити громадянин України, щоб безоплатно отримати земельну ділянку.

Навчальні семінари «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями», Львів, Тернопіль

Ресурсний центр з прав на землю, створений Асоціацією «Земельна спілка України» за сприяння Проекту USAID АгроІнвест, спільно з Міністерством юстиції України провів 28 жовтня 2013 року у Львові, а 29 – у Тернополі навчальні семінари «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями».

Мета заходів – надати учасникам інформацію про зміни в законодавстві, яке регулює питання відведення та приватизації земель державної та комунальної власності, а також роз'яснити проблемні питання, що стосуються державної реєстрації земельних ділянок та прав на них. У семінарі взяли участь представники реєстраційної служби управління юстиції, державні нотаріуси, представники сільських, селищних та міських рад, а також районних адміністрацій області.

У ході семінарів висвітлювалися такі питання:

1. Зміни в земельному законодавстві України, що стосуються ведення державного земельного кадастру:

- новели Закону України «Про Державний земельний кадастр»;
 - система органів, що ведуть Державний земельний кадастр;
 - правовий статус державних кадастрових реєстраторів;
 - функції державних кадастрових реєстраторів;
 - відомості про земельні ділянки у Державному земельному кадастрі;
 - публічна кадастрова карта України;
 - порядок виправлення помилок у Державному земельному кадастрі України;
 - порядок користування відомостями Державного земельного кадастру України.
2. Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок:
- особливості державної реєстрації земельних ділянок, запровадженої з 1 січня 2013 року;
 - документи, необхідні для державної реєстрації земельних ділянок;
 - строки проведення державної реєстрації земельних ділянок;
 - підстави для відмови у проведенні державної реєстрації земельних ділянок;
 - порядок присвоєння кадастрового номера земельній ділянці.
3. Особливості порядку

реєстрації прав на нерухоме майно, запровадженого з 1 січня 2013 року.

4. Розпорядження землями комунальної власності після розмежування:

- правові засади розмежування земель державної та комунальної власності;
- критерії розмежування земель державної та комунальної власності;
- порядок розпорядження землями державної та комунальної власності, що набрав чинності з 1 січня 2013 року;
- землі комунальної власності за межами населених пунктів;
- державна реєстрація права комунальної власності на земельні ділянки;
- формування земельних ділянок із земель запасу;
- землевпорядне забезпечення формування земельних ділянок комунальної власності;
- зміна наймодавця у договорах оренди земельних ділянок;
- розміщення оголошення про виникнення права комунальної власності;
- набуття земельних ділянок у комунальну власність.

Радіопрोगрама «Моя земля – моє право»

28 жовтня 2013 року на радіо «Ера» вийшов у ефір черговий випуск радіопрोगрами «Моя земля – моє право», підготовлений у рамках однойменної інформаційної кампанії, що впроваджується Українським освітнім центром реформ за сприяння Проєкту USAID АгроІнвест.

Тема випуску: «Хто навчить селян сучасним агротехнологіям?». У центрі

уваги були сільськогосподарське дорадництво та робота дорадчих служб.

Сучасний світ, зокрема й світ сучасних агротехнологій, змінюється з калейдоскопічною швидкістю. Аби не загубитися в ньому і не пасти задніх, виробник сільгосппродукції має постійно вчитися, вчасно одержувати й фахово аналізувати значні обсяги інформації. Робити

це самотужки не завжди виходить. Адже вистачає роботи і в полі, і біля худоби, та й з ремонтом техніки поводитися треба. У цій ситуації допомогти селянинові може дорадча служба. Її завдання – зробити аграрія обізнаним у сучасних тенденціях, навчити його знаходити ключ до успіху в агробізнесі. Про це йшлося в радіопередачі.

Розширене засідання Комітету підприємців АПК при ТПП України, Київ

29 жовтня 2013 року Проєкт USAID АгроІнвест узяв участь у розширеному засіданні Комітету підприємців агропромислового комплексу України, що проходило в Торгово-промисловій палаті України. Зібрання було присвячене розгляду пропозицій до проєкту Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо безпечності харчових продуктів".

У засіданні взяли

участь: Олег Юхновський - Голова Комітету підприємців АПК при ТПП України, Президент ГО «Союз виробників харчової промисловості», Олександр Поліводський - директор юридичної фірми "Софія", Олександр Балдинюк - президент асоціації "Укркондпром", заступник голови Комітету підприємців АПК, Микола Ярчук - голова правління "Національної асоціації цукровиків України

«Укрцукор», Роман Корінець - президент Національної асоціації сільськогосподарських дорадчих служб України, координатор Аналітичного центру АСУ - Лариса Старикова, Степан Капшук - Генеральний директор асоціації "Укроліяпром".

Учасники засідання дійшли висновку, що до роботи в умовах асоціації з ЄС виробники українського АПК мають готуватися дуже ретельно.

Засідання Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, Київ

В Україні понад 2 млн. гектарів належать до категорії відумерлої спадщини. Так називаються сільгоспугіддя, які втратили спадкоємців або ж спадкоємці не заявили свої права на них у визначений чинним законо-

давством термін. Чимало власників земельних паїв мешкають в містах і не надто цікавляться їх долею. Багато суперечностей стосується правомірності сільськогосподарського використання площ, відведених під

під'їзні дороги.

Усі ці проблеми значно ускладнюють земельні відносини на селі. Як можна їх вирішити і що для цього треба зробити? Про це йшлося під час чергового засідання Національного прес-

клубу з аграрних та земельних питань, яке проходило у форматі круглого столу.

Тема засідання: Хто і на яких підставах використовує «нічийну» землю?

З доповідями виступали: Олександр КАЛІБЕРДА, заступник керівника Проекту USAID AgroInvest;

Ірина ДІДЕНКО, начальник відділу Департаменту землеустрою, використання та охорони земель Держземагентства України;

Сергій БІЛЕНКО, член Ради Асоціації «Земельна спілка України»;

Павло КУЛИНИЧ, головний юридичний радник Проекту USAID AgroInvest;

Олександр ПОЛІВОДСЬКИЙ, партнер юридичної фірми «Софія»;

Олександр МУЛЯР, фахівець з аграрної політики Проекту USAID AgroInvest;

Юлія МАЛЯР, начальник відділу земельного законодавства, ТОВ фірма «Астарт-Київ»;

Ігор ОГОРОДНІЧУК, партнер Юридичної фірми ОМП, керівник земельної та аграрної практики;

Ігор МАГАЛЯС, завідувачий юридичним сектором Аграрного союзу України;

Людмила МУЗИЧКА,

сільський голова, с. Потік Миронівського району Київської області;

Олексій КАДЕБСЬКИЙ, сільський голова, с. Петропавлівська Борщагівка Києво-Святошинського району Київської області;

Андрій КОШИЛЬ, президентом Асоціації «Земельна спілка України»;

Мирослав КОВАЛЬЧУК, землевпорядник компанії «ВІТ Агро-2004».

У ході засідання були висвітлені такі питання:

- якою є ситуація з відумерлою спадщиною в регіонах та в Україні в цілому;
- у зв'язку з чим відумерла спадщина провокує зростання рівня корупції в сільській місцевості;
- хто і на яких підставах використовує в сільгоспвиробництві землі, що є відумерлою спадщиною;
- чи мають змогу територіальні громади претендувати на відумерлу спадщину і яку соціально-економічну функцію для них вона може виконувати;
- які площі із земель сільськогосподарського призначення, власники яких мешкають у містах, застосовуються в обробітці;
- чому нинішнім орендарям доволі ризиковано мати справу із земельними паями, власники яких не проживають у сільських населених пу-

нктах, де розташовані їхні земельні паї (ділянки);

• які площі українських чорноземів відведено під польові під'їзні дороги, ким і на яких підставах вони використовуються в сільгоспвиробництві;

• як використовуються землі, на яких розташовані господарські будівлі (ферми, складські приміщення тощо) та господарські двори колишніх колективних господарств;

• чужі сади на розпайованій землі: як бути власникам тих земельних паїв, на яких розташовані сади, виноградники, хмільники, що перебувають у власності інших осіб;

• як використовуються досі не розпайовані сільськогосподарські угіддя (пасовища, вигони, луки).

Робоча група з питань сімейних ферм в Україні, Київ

31 жовтня 2013 року Проект USAID AgroInvest узяв участь у засіданні робочої групи при Департаменті ринків продукції тваринництва Міністерства аграрної політики і продовольства України з розгляду пропозицій до проекту Закону України щодо врегулювання на законодавчому рівні організаційно-правового, господарсь-

кого та економічного статусу сімейних ферм в Україні. У засіданні робочої групи, яке проходило у Міністерстві аграрної політики та продовольства України, взяв участь директор департаменту тваринництва Андрій Гетья, представники Департамент науково-освітнього забезпечення АПВ та розвитку сільських

територій, МБО «Добробут громад», юристи. За результатами обговорення схвалено пропозицію щодо створення за розпорядженням Міністра аграрної політики та продовольства робочої групи з розробки проекту Закону України щодо врегулювання правового статусу особистих селянських господарств.

Семінар з питань розбудови кооперативних та логістичних потужностей, Херсон

31 жовтня 2013 року Проект AgroInvest у співпраці з Херсонською обласною державною адміністрацією провів на базі Херсонського державного аграрного університету семі-

нара з питань розбудови кооперативних та логістичних потужностей.

Семінар проведено за участі суб'єктів кооперації аграрної сфери області, керівників районних управлінь агропромислового розвитку, представників державної податкової адміністрації та Херсонського державного аграрного університету, а також журналістів.

Проведення заходу дало змогу виробникам області ознайомитись із системою діяльності кооперативів, механізмами оподаткування землі та веденням бухгалтерського обліку. За результатами семінару слухачі застосовуватимуть отримані знання з метою розвитку сільських територій і розбудови економіки села.

Засідання незалежної Експертної ради з питань цінової ситуації на аграрному ринку, Київ

31 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest – Аграрний союз України провів чергове засідання незалежної Експертної ради з питань цінової ситуації на аграрному ринку. У засіданні взяли участь представники Аграрного союзу України, аналітичного центру «УкрАгро-

Консалт», СОК «Козацький зерновий союз», проекту «Торговий радник» та незалежні експерти. На засіданні був презентований черговий випуск [аналітичних матеріалів щодо цінової ситуації на аграрному ринку станом на 31 жовтня 2013 року](#). Ця робота виконується

Аналітичним центром Аграрного союзу України в рамках проекту «Розвиток інституційних спроможностей Аналітичного центру Аграрного союзу України щодо аналізу аграрної політики і захисту інтересів сільськогосподарських товаровиробників».

Семінар “Ринок інтелектуальної праці в аграрній сфері і його активізація через систему електронної комунікації “Аграрний центр. Комунікація”, Луганськ

вів семінар “Ринок інтелектуальної праці в аграрній сфері і його активізація через систему електронної комунікації “Аграрний центр. Комунікація”.

31 жовтня 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест – Аграрний союз України – у рамках проекту «Розвиток інституційних спроможностей Аналітичного центру Аграрного союзу України до аналізу аграрної політики і захисту інтересів сільськогосподарських товаровиробників» про-

Участь у семінарі взяли аграрні фахівці-аналітики, працівники регіонального осередку Аграрного союзу, представники місцевих органів влади.

На семінарі розглядалися такі питання:

1. Структура ринку інтелектуальної праці в аг-

рарній сфері;

2. Система електронної комунікації “Аграрний центр. Комунікація” і її функції;

3. Робота сегменту ринку інтелектуальної праці в системі електронної комунікації “Аграрний центр. Комунікація”.

На семінарі виступили Лариса Старікова, координатор Аналітичного центру Аграрного союзу України та Максим Єлісеєв, співавтор і співрозробник системи електронної комунікації “Аграрний центр. Комунікація”.

Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва

Наприкінці жовтня 2013 року вийшов з друку “Довідник стандартів ЄС щодо регулювання органічного виробництва та маркування органічних продуктів. Книга 3” з серії “Бібліотека журналу «ORGANIC UA». Публікація підготовлена за редакцією партнера Проекту USAID АгроІнвест - Федерації органічного руху України. Книга містить нормативні документи Європейського Союзу щодо правил органічного виробництва, особливостей маркування органічних продуктів та системи контролю органічного виробницт-

ва, прийнятих Єврокомісією протягом 2010-2013 рр.

Довідник рекомендований фермерам, іншим виробникам та переробникам сільськогосподарської продукції, інспекторам та сертифікаторам органічного виробництва, державним службовцям, науковцям, викладачам, студентам та всім, хто прагне отримати детальну інформацію про особливості органічного виробництва.

Книгу можна замовити в офісі [Федерації органічного руху України](#).

Наступні події

1 листопада 2013 року

Міжнародна конференція «Розвиток органічного ринку в Україні», Київ

1 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest виступить на Міжнародній конференції «Розвиток органічного ринку в Україні» з презентацією підходів до збільшення агрофінансування для малих та середніх виробників органічної сільгосппродукції на основі: (а) розвитку збутової мережі, включаючи логістичну та інфраструктурну складові як фактор зниження ризиків фінансування за умови наявності форвардних контрактів на постачання-закупівлю органічної сільгосппродукції роздрібними мережами, трейдерами тощо; б) формування операційної оболонки збутової мережі у вигляді обслуговуючих кооперативів або інших організацій виробників.

Місце проведення: м. Київ.

6 листопада 2013 року

Презентація попереднього ТЕО Національного проекту «Зелені ринки», Київ

6 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest візьме участь у публічній презентації попереднього техніко-економічного обґрунтування (пТЕО) Національного проекту «Зелені ринки».

Під час заходу будуть представлені результати розробленого пТЕО Національного проекту, зокрема, обсяги необхідних інвестицій для реалізації проекту, форми участі держави в проекті, розробки типових моделей зелених ринків та визначення регіонів, в яких розвиватимуться ринки.

Також у рамках презентації відбудеться підписання «Протоколу про наміри» між проектом USAID AgroInvest та Держінвестпроектом про передачу попереднього ТЕО Національного проекту «Зелені ринки». Нагадаємо, що пТЕО Нацпроекту розробляла компанія «NIRAS Україна» (представництво данської компанії «NIRAS Gruppen A/S») за підтримки Проекту USAID AgroInvest.

Спікери:

- Владислав Каськів - Голова Держінвестпроекту;
- Ерік Блайх - керівник проекту USAID AgroInvest;
- Наталія Доманська – Голова ТОВ "NIRAS Україна", розробник пТЕО;
- Анатолій Розгон – директор Асоціації оптових ринків сільськогосподарської продукції.

Місце проведення: готель Hyatt Regency Kiev, вул. А. Тарасової, 5.

7 листопада 2013 року

Семінар «Застосування норм нової редакції Закону про кооперацію в практичній діяльності кооперативів: юридичні та податкові аспекти», Київ

7 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest спільно з Міжнародною благодійною організацією «Добробут громад» у співпраці з компанією «Данон» за підтримки Фонду Данон Екосистем (Франція), Хейфер Інтернешнл (США) та Департаменту закордонних справ, торгівлі та розвитку/SOCODEVI (Канада) проведе семінар на тему «Застосування норм нової редакції Закону про кооперацію в практичній діяльності кооперативів: юридичні та податкові аспекти». Метою семінару є надання головам кооперативів рекомендацій щодо змін в основних документах, що регламентують діяльність кооперативів, які необхідно затвердити до кінця 2013 року, а також щодо оподаткування господарської діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів (СОК) відповідно до нової редакції Закону про кооперацію та Податкового кодексу.

Місце проведення: Київ.

7-8 листопада 2013 року

Навчальні семінари «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування по розпорядженню землями», Луганськ, Донецьк

7-8 листопада 2013 року Ресурсний центр з прав на землю, створений Земельною спілкою України за підтримки Проекту USAID AgroInvest проведе у Луганську та Донецьку навчальні семінари на тему:

«Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування по розпорядженню землями». Заходи проводяться спільно з Міністерством юстиції України.

Мета семінарів – надати учасникам інформацію про зміни в законодавстві, яке регулює питання відведення та приватизації земель державної та комунальної власності, а також роз'яснити проблемні питання, що стосуються державної реєстрації земельних ділянок та прав на них.

На семінари запрошуються представники реєстраційної служби управлінь юстиції, державні нотаріуси, представники сільських, селищних, міських рад, районних адміністрацій, адвокати.

У ході семінарів будуть висвітлені такі питання:

- Зміни в земельному законодавстві України щодо ведення державного земельного кадастру;
- Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок;

- Особливості реєстрації прав на нерухоме майно з 1 січня 2013 року;
- Розпорядження землями комунальної власності після розмежування.

Місце проведення: м. Луганськ, Донецьк.

11 листопада 2013 року

Колективна консультація для надавачів первинних юридичних послуг у Криворізькому районі Дніпропетровської області

11 листопада 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проводить колективну консультацію для надавачів первинних юридичних послуг у Криворізькому районі Дніпропетровської області.

До участі у консультації запрошуються голови сільських рад, землевпорядники, секретарі сільських рад, депутати місцевих рад, громадські активісти.

Мета заходу - інформування надавачів первинних юридичних послуг з питань чинного земельного законодавства України.

У ході проведення консультацій будуть висвітлені такі питання:

- Формування та реєстрація земельної ділянки як об'єкт права;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин.

Місце проведення: Дніпропетровська область, м. Кривий Ріг, вул. Кобилянського, 152.

11 листопада 2013 року

Колективна консультація для жителів села Широке Криворізького району Дніпропетровської області

11 листопада 2013 року партнер Проекту USAID АгроІнвест - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проводить зустріч з юристом жителів села Широке Криворізького району Дніпропетровської області.

Учасники зустрічі: жителі села Широке, власники особистих селянських та фермерських господарств.

Мета заходу – надання первинної юридичної допомоги в сфері земельних відносин та підвищення обізнаності сільських жителів, власників особистих селянських і фермерських господарств про чинне земельне законодавство України з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту своїх прав на землю.

Питання до обговорення:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;

- Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї.

Місце проведення: Дніпропетровська область, Криворізький район, с. Широке, вул. Ленінського Комсомолу, 1а.

12 листопада 2013 року

Круглий стіл щодо проблем лісової політики, м. Київ

12 листопада 2013 року експерти Проекту USAID АгроІнвест на запрошення Світового банку візьмуть участь у роботі круглого столу з питань формування лісової політики в Україні. Захід відбуватиметься в рамках діяльності Програми правозастосування і управління в лісовому секторі (FLEG), - спільної ініціативи Європейського Союзу та Світового банку.

Порядком денним заходу заплановані виступи експертів Програми із доповідями щодо лісової політики і стратегії України, її оцінок, проблем та шляхів їх подолання. Обговорюватимуться також актуальні питання розвитку інституту права власності на землі лісгосподарського призначення в Україні.

Місце проведення: Представництво Світового банку, Дніпровський узвіз, 1, м. Київ.

12 листопада 2013 року

Тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників», Городище Черкаської області

12 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест проводить тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників», в ході якого дрібні фермери, особисті селянські господарства та підприємці-сільгоспвиробники отримають необхідні знання щодо того, де можна отримати кредит на розвиток свого господарства, як обрати якісні кредитні послуги, уникнути несправедливих умов кредитування, правильно виконувати кредитний договір та захистити свої права у разі виникнення проблем в процесі кредитування. Тренінг проводиться за підтримки кредитної спілки «Кредит-Союз».

Місце проведення: м.Городище Черкаської області.

12 листопада 2013 року

Тренінг "Елементи технології виробництва огірків у опалювальних плівкових теплицях. Практичний досвід", Херсонська область

12 листопада 2013 року відбудеться тренінг для сільгоспвиробників – членів херсонської кредитної спілки "Народна Довіра" на тему: "Елементи технології виробництва огірків в опалювальних плівкових теплицях. Практичний досвід". Метою тренінгу є ознайомлення

учасників з передовим досвідом виробництва огірків у осінньому обороті в плівкових теплицях з опаленням. Захід буде проведений в господарстві родини Кастельникових, дуже досвідчених овочівників. Актуальність такого заходу визначається необхідністю технологічного розвитку дрібних виробників, що позитивно вплине на зростання їх кредитоспроможності. Тренінг проводиться у рамках спільної програми Проекту USAID AgroInvest і кредитної спілки «Народна довіра», метою якої є стимулювати довгостроковий розвиток малих і середніх сільгоспвиробників - членів спілок. Одним із напрямів цієї програми є фінансування з боку кредитної спілки, покликане допомогти її членам запровадити сучасні ефективні технології.

Місце проведення: с. Козачі Лагеря, Цюрупинський район, Херсонська область.

14 листопада 2013 року

Навчальний семінар на тему: «Особливості державної реєстрації прав на земельні ділянки», Київська область

14 листопада 2013 року Ресурсний центр з прав на землю, створений Земельною спілкою України за підтримки Проекту USAID AgroInvest, проведе навчальний семінар на тему: «Особливості державної реєстрації прав на земельні ділянки». Семінар проводиться спільно з Головним управлінням юстиції у Київській області.

На семінар запрошуються нотаріуси, надавачі первинної та вторинної правової допомоги.

На семінарі будуть висвітлені питання щодо особливостей реєстрації прав на нерухоме майно з 1 січня 2013 року.

Місце проведення: м. Київ.

15 листопада 2013 року

Тренінг «Особливості вирощування огірків у плівкових теплицях. Перспективні гібриди огірків», Херсонська область

15 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest проводить тренінг для сільгоспвиробників – членів херсонської кредитної спілки "Єдність" на тему "Особливості вирощування огірків у плівкових теплицях. Перспективні гібриди огірків."

Метою тренінгу є ознайомлення учасників з новинками на ринку тепличних огірків та ефективними елементами технології їх вирощування в умовах Півдня України.

Актуальність заходу визначається необхідністю підвищення ефективності дрібних виробників, що позитивно вплине на зростання їх кредитоспроможності.

Тренінг проводиться у рамках спільної програми Проекту USAID AgroInvest і кредитної спілки «Єдність», метою якої полягає в стимулюванні дов-

гострокового розвитку малих і середніх сільгоспвиробників - членів спілки. Одним із напрямів цієї програми є фінансування з боку кредитної спілки, покликане допомогти її членам запровадити ефективні технології.

Місце проведення: с. Козачі Лагеря, Цюрупинський район, Херсонська область.

15 листопада 2013 року

Навчальний семінар для надавачів первинної та вторинної правової допомоги Хмельницької області «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування з розпорядження землями», Кам'янець-Подільський, Хмельницька область

15 листопада 2013 року у місті Кам'янець-Подільський (Хмельницька область), відбудеться семінар на тему «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування з розпорядження землями». Даний захід є спільною ініціативою Асоціації «Земельна спілка України» та Проекту USAID AgroInvest.

Ключовими питаннями семінару стануть: розгляд змін в земельному законодавстві України щодо ведення державного земельного кадастру, новий порядок державної реєстрації земельних ділянок та прав на них, розпорядження землями комунальної власності після розмежування, особливості нормативної оцінки земель несільськогосподарського призначення.

Учасниками заходу стануть представники реєстраційної служби Головного управління юстиції у Хмельницькій області та реєстраційної служби Кам'янець-Подільської міськрайонного управління юстиції.

На семінар також запрошуються надавачі первинної та вторинної правової допомоги, представники громадських організацій, представники органів місцевого самоврядування.

Місце проведення: м. Кам'янець-Подільський.

18 листопада 2013 року

Навчальний семінар «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування по розпорядженню землями», Харків

18 листопада 2013 року Ресурсний центр з прав на землю, створений Земельною спілкою України за підтримки Проекту USAID AgroInvest, проведе у Харкові навчальний семінар на тему: «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування по розпорядженню землями». Захід проводиться спільно з Міністерством юстиції України.

Мета заходу – надати учасникам інформацію про

зміни в законодавстві, що регулює питання відведення та приватизації земель державної та комунальної власності, а також роз'яснити проблемні питання, що стосуються державної реєстрації земельних ділянок та прав на них.

На семінар запрошуються представники реєстраційної служби управлінь юстиції, державні нотаріуси, представники сільських, селищних, міських рад, районних адміністрацій, адвокати.

У ході семінарів будуть висвітлені такі питання:

- Зміни в земельному законодавстві України щодо ведення державного земельного кадастру;
- Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок;
- Особливості реєстрації прав на нерухоме майно з 1 січня 2013 року;
- Розпорядження землями комунальної власності після розмежування.

Місце проведення: м.Харків.

19 листопада 2013 року

Семінар для землевпорядників Павлоградського, Юр'ївського та Петропавлівського районів Дніпропетровської області

19 листопада 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проведе семінар для землевпорядників. Мета заходу - інформування надавачів первинних юридичних послуг з питань чинного земельного законодавства України.

До участі у семінарі запрошуються землевпорядники сільських рад.

Місце проведення: Дніпропетровська область, м. Павлоград, районна державна адміністрація.

19 листопада 2013 року

Тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників», організований за підтримки кредитної спілки «Самопоміч», Броди Львівської області

19 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest проводить тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників» для членів сільськогосподарського кооперативу «Берлін», в ході якого учасники отримують необхідні знання щодо того, де можна отримати кредит на розвиток свого господарства, як обрати якісні кредитні послуги, уникнути несправедливих умов кредитування, правильно виконувати кредитний договір та захистити свої права у разі виникнення проблем в процесі кредитування.

Місце проведення: м.Броди Львівської області.

20 листопада 2013 року

Колективна консультація для жителів сіл Широківської сільської ради Солонянського району Дніпропетровської області

20 листопада 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проводить зустріч з юристом жителів Солонянського району Дніпропетровської області.

Учасники зустрічі: жителі, власники особистих селянських та фермерських господарств.

Мета заходу: Надання первинної юридичної допомоги у сфері земельних відносин та підвищення обізнаності сільських жителів, власників особистих селянських і фермерських господарств про чинне земельне законодавство України з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту своїх прав на землю.

Питання до обговорення:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї.

Місце проведення: Дніпропетровська область, Солонянський район, с. Широке.

20-21 листопада 2013 року

Тренінг «Ефективне просування кредитних продуктів для сільгоспвиробників» для спеціалістів кредитних спілок у рамках засідання Робочої групи з питань агрокредитування, створеної при ВАКС/ПЗВ за підтримки проекту USAID AgroInvest, Львів 20-21 листопада 2013 року в рамках засідання Робочої групи з питань агрокредитування, створеної при ВАКС/ПЗВ за підтримки проекту USAID AgroInvest, буде проведено тренінг «Ефективне просування кредитних продуктів для сільгоспвиробників» для спеціалістів кредитних спілок, що працюють в Західному та Центральному регіонах України.

Метою тренінгу є забезпечення підвищення інформованості малих та середніх сільгоспвиробників про можливість отримання кредитів для розвитку своїх господарств, виявлення можливостей щодо збільшення обсягів продажу продуктів кредитних спілок за рахунок маркетингового інструментарію та сприяння впровадженню цього інструментарію в практику роботи кредитних спілок.

Місце проведення: м. Львів.

21-22 листопада 2013 року

Ознайомча поїздка до Сторожинецького районного об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих

кооперативів «Господар Підгір'я», Чернівецька область

21-22 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест проводить ознайомчу поїздку для представників сільськогосподарських кооперативів, що займаються збором і переробкою молока, до Сторожинецького районного об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Господар Підгір'я» Чернівецької області та унітарного підприємства «Молочний край». Мета поїздки – ознайомлення з кращими практиками організації роботи кооперативів зі збору та охолодження молока, виробництва та збуту молочної продукції.

Місце проведення: Сторожинецьке районне об'єднання сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів «Господар Підгір'я», Сторожинецький район Чернівецької області.

21-23 листопада 2013 року

II Форум з організаційного розвитку

21-22 листопада 2013 року партнери Проекту USAID АгроІнвест – громадські галузеві організації агропромислового комплексу візьмуть участь у II Форумі з організаційного розвитку, який є найбільшим майданчиком для обговорення ключових стандартів та практик щодо організаційного розвитку громадських організацій та зміцнення їхньої організаційної спроможності.

Метою цього річного Форуму є сприяння подальшому формуванню культури організаційного розвитку громадських та благодійних організацій України.

Серед завдань Форуму:

- сформувати серед організацій неурядового сектору України розуміння того, що таке організаційний розвиток та якими є його складові;
- ознайомити всіх зацікавлених з потребами українських громадських та благодійних організацій в сфері організаційного розвитку;
- визначити ключові тенденції в сфері організаційного розвитку неурядового сектору України;
- актуалізувати виклики, що стоять перед ОГС сьогодні та які постануть у найближчому майбутньому і дати відповіді, яким чином організаційний розвиток допоможе до них підготуватися.

Очікується, що у роботі Форуму цього року візьмуть участь щонайменше 300 учасників з громадських організацій України та близько 50 учасників з інших країн (Польщі, Вірменії, Чехії, Росії, Литви, Білорусі, Словаччини, Грузії, Сполучених Штатів Америки). Форум збере понад 50 організацій-постачальників освітніх послуг, в тому числі бізнес-компаній, а також представників міжнародної донорської спільноти та проектів, серед яких – USAID, Swedish International Development Agency, Internews Network, Mott Foundation, Pact/UNITER, Pact/Respond, EU-funded Project

“Strengthening non-State actors’ Capacities to Promote Reform and increase Public Accountability”, ПРООН. Під час Форуму будуть обговорюватися нові інструменти та методики, проводитиметься інтерактивний обмін найкращими практиками та винесеними уроками у сфері організаційного розвитку, а також актуалізуватимуться виклики, що стоять перед українськими неурядовими організаціями. У ході Форуму відбудеться ряд паралельних заходів (конференцій, панельних дискусій та «круглих столів») тих ініціатив та організацій, що працюють у сфері практичного покращення життєспроможності українських неурядових організацій.

Місце проведення: м. Київ, НСК «Олімпійський», вул. Червоноармійська, 55.

21 листопада 2013 року

Семінар для жінок-підприємців «Українки у бізнесі: власна справа – розвиток та успіх», Дніпропетровськ

21 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у проведенні семінару для жінок-підприємців «Українки у бізнесі: власна справа – розвиток та успіх» в м. Дніпропетровськ, де виступить з рекомендаціями та практичними порадами щодо поліпшення доступу до агрофінансування як основи розвитку власного бізнесу. Проект USAID АгроІнвест ознайомить учасниць із напрацюваннями Проекту у сфері дієвого збільшення доступу до агрокредитування, які включають практичні поради щодо забезпечення наявності форвардних контрактів на постачання сільгосппродукції із закупівельниками як дієвого фактора зменшення ризиків фінансування, а також важливості укладання партнерства з компаніями-носіями новітніх агротехнологій як найважливішого багатокomпонентного фактора розбудови виробничого потенціалу власного бізнесу.

Місце проведення: м. Дніпропетровськ.

21-22 листопада 2013 року

Тренінг «Агротехнологічні знання для фінансових спеціалістів: презентація навчальних модулів проекту USAID АгроІнвест. Основи технології, маркетингу і структура собівартості основних сільськогосподарських культур», Сімферополь

21-22 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест презентує інноваційну концепцію тренінгів з агротехнологій для фінансових спеціалістів, розроблену Проектом, для кредитних спеціалістів партнерських кредитних спілок Південного регіону. Презентація охоплює шість навчальних модулів: «Польове рослинництво», «Овочівництво», «Інтенсивне рослинництво», «Сади», «Молочне скотарство» та «Свинарство» та включає надання слухачам докладних посібників, довідкових матеріалів та відеокурсів з

базових аспектів агротехнологій, які знаходять відображення у фінансових показниках діяльності сільгосп підприємств та визначають відповідну систему ризиків агрокредитування.

Місце проведення: м. Сімферополь.

23 листопада 2013 року

Тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників» та «Основи створення та діяльності сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів», Кам'янка Черкаської області

23 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest проводить тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників», в ході якого дрібні фермери, особисті селянські господарства та підприємці-сільгоспвиробники отримають необхідні знання щодо того, де можна отримати кредит на розвиток свого господарства, як обрати якісні кредитні послуги, уникнути несправедливих умов кредитування, правильно виконувати кредитний договір та захистити свої права у разі виникнення проблем в процесі кредитування.

Тренінг буде проведений за підтримки кредитної спілки «Кредит-Союз».

Місце проведення: м. Кам'янка Черкаської області

25 листопада 2013 року

Дискусійна панель «Вирішення проблем реєстрації земельних ділянок та прав на них», Київ

25 листопада 2013 року партнер проекту USAID AgroInvest - Земельна спілка України проводить дискусійну панель щодо актуальних питань реєстрації прав на земельні ділянки спільно з Комітетом Верховної ради України з аграрної політики та земельних відносин.

Тема: Вирішення проблем реєстрації земельних ділянок та прав на них.

Учасники: представники Земельної спілки, Проекту USAID AgroInvest, Держземагентства, Мінюсту, Держреєстраційної служби.

Місце проведення: Київ.

25 листопада 2013 року

Міжнародний форум з фінансування та кредитування сільського господарства та оцінки ризиків, Київ

25 листопада 2013 року Проект USAID AgroInvest презентує інноваційні підходи та рішення, розроблені Проектом для збільшення агрокредитування МСВ фінансовими інститутами, на Міжнародному форумі із фінансування та кредитування сільського господарства та оцінки ризиків». Зазначені підходи базуються на всебічному охопленні всіх напрямків розбудови спроможності фінансових інститутів по наданню розширеного агрокредитування, включаючи: (а) модифікацію кваліфікації кредитних аналітиків за рахунок надбання спеціальних агротехнологічних знань; (б) використання роз-

виного інструментарію оцінки ризиків агрокредитування на основі аналізу, проектування та моніторингу грошових потоків; (в) укладання партнерства з компаніями-носіями новітніх агротехнологій для отримання доступу до відповідного сегменту МСВ-клієнтів або постачальників та розробки спеціальних кредитних продуктів; (г) усвідомлення того факту, що головним джерелом і рушієм збільшення обсягів агрокредитування та підвищення його якості є агротехнологічний розвиток МСВ.

Місце проведення: м. Київ.

26 листопада 2013 року

Колективна консультація для надавачів первинних юридичних послуг у Васильківському районі Дніпропетровської області

26 листопада 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проводить колективну консультацію для надавачів первинних юридичних послуг в Васильківському районі Дніпропетровської області.

До участі у консультації запрошуються голови сільських рад, землевпорядники, секретарі сільських рад, депутати місцевих рад, громадські активісти.

Мета заходу - інформування надавачів первинних юридичних послуг з питань чинного земельного законодавства України.

У ході проведення консультацій будуть висвітлені такі питання:

- Формування та реєстрація земельної ділянки як об'єкт права;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин.

Місце проведення: Дніпропетровська область, смт.

Васильківка, вул. Партизанська, 150.

26 листопада 2013 року

Колективна консультація для жителів села Письменне Васильківського району Дніпропетровської області

26 листопада 2013 року партнер Проекту USAID AgroInvest - Громадська організація "Громадська платформа впровадження земельної реформи в Дніпропетровській області" проводить зустріч з юристом жителів селища Письменне Васильківського району Дніпропетровської області.

Учасники зустрічі: жителі селища Письменне, власники особистих селянських та фермерських господарств.

Мета заходу – надання первинної юридичної допомоги в сфері земельних відносин та підвищення обізнаності сільських жителів, власників особистих селянських і фермерських господарств про чинне земельне законо-

давство України з питань приватизації земельних ділянок, орендних земельних відносин та захисту своїх прав на землю.

Питання до обговорення:

- Формування та реєстрація земельних ділянок;
- Процедура державної реєстрації речових прав на земельні ділянки;
- Нормативно-правова база орендних земельних відносин;
- Отримання документів державної реєстрації на земельні паї.

Місце проведення: Дніпропетровська область, Васильківський район, смт. Письменне, вул. Гагаріна, 11.

27-28 листопада 2013 року

Ознайомча поїздка до СОК «Фрукти Криму», Сакський район, АР Крим

27-28 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест проводить ознайомчу поїздку для представників сільськогосподарських кооперативів та малих і середніх фермерів, що займаються вирощуванням овочів і фруктів, до СОК «Фрукти Криму». Мета поїздки – ознайомлення з кращими практиками організації роботи кооперативів зі збору та передпродажної підготовки і зберігання овочів і фруктів, збуту продукції.

Місце проведення: СОК «Фрукти Криму», с. Червоне, Сакський район, АР Крим.

27-28 листопада 2013 року

Квартальна зустріч Проекту USAID «Правова країна»

27-28 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест візьме участь у 12-й кварталній зустрічі партнерського Проекту USAID «Правова країна».

Тема кварталної зустрічі: Взаємодія органів юстиції, юридичних клінік та громадських організацій, що надають безоплатну правову допомогу.

Місце проведення: м. Чернівці, готель «Буковина».

28 листопада 2013 року

Тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників» для учасників ознайомчого візиту до кооперативу «Фрукти Криму», АР Крим

28 листопада 2013 року Проект USAID АгроІнвест проводить тренінг «Практичні поради щодо отримання кредитів та фінансової безпеки для малих та середніх сільгоспвиробників», в ході якого учасники навчального туру до кооперативу «Фрукти Криму» отримають необхідні знання щодо того, де можна отримати кредит на розвиток свого господарства, як обрати якісні кредитні послуги та уникнути несприятливих умов кредитування, правильно виконувати

Інформаційні матеріали Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань

Як оживити відумерлу спадщину?

кредитний договір та захистити свої права у разі виникнення проблем в процесі кредитування. Місце проведення: Сакський район Автономної

В Україні понад 2 млн. гектарів офіційно вважаються нічийними. Переважно їх власники на старості літ залишилися без спадкоємців. Тож в останню мить свого життя їм не було кому передати своє майно та землю.

Доволі часто потенційні спадкоємці не заявляють свої права на земельні ділянки, адже здебільшого мешкають в містах і тому не мають наміру займатися сільським господарством.

Така земля, що втратила свого власника, називається відумерлою спадщиною. Її площа щороку зростає. Значною мірою це зумовлено складною демографічною ситуацією, яка склалася в селах. Переважно в них залишилися люди похилого віку. Згідно з результатами минулорічного опитування, проведеного Проектом USAID «Агроінвест», 24,1% власників земельних паїв вповнилося 70 і більше років.

Про проблеми відумерлої спадщини – інтерв'ю із завідувачем кафедрою землевпорядного проектування Національного університету біоресурсів і природокористування України Андрієм МАРТИНОМ.

- На превеликий жаль, тема відумерлої спадщини набуває все більшої актуальності, - розпочав розмову Андрій Мартин. - Всі ми знаємо про мораторій на відчуження сільськогосподарських земель, який триває вже понад десятиріччя. Через нього власники земельних ділянок сільськогосподарського призначення не можуть ними вільно розпоряджатися. І досить масовим стає явище, коли власники пайових ділянок помирають, не передавши їх у спадок. Наприклад, вони не мають спадкоємців або спадкоємці не з'явилися за прийняттям спадщини чи то були відсторонені від її прийняття.

У цих випадках земельні ділянки «зависають» у повітрі. Їх неможливо законним чином використовувати. Сільськогосподарські виробники не мають в кого їх брати в оренду. Треба проходити досить складну процедуру визнання спадщини відумерлою. Лише тоді земельні ділянки переходять у комунальну власність тих територіальних громад, де в останнє проживали померлі особи.

- Як ця ситуація виглядає в регіонах?

- Відумерла спадщина в деяких регіонах України становить вже 15-20% від загальної площі розпа-

йованих земель. Особливо це стосується поліських областей – Чернігівської, Рівненської, Житомирської. Демографічна ситуація на селі тут є особливо складною – багато людей помирає і невідомо, хто має виконувати обов'язки власників земельних ділянок.

- До розв'язання проблем, пов'язаних з відумерлою спадщиною, могли б долучитися місцеві органи влади...

- Органи місцевого самоврядування дуже часто не знають, як розпорядитися своїми правами на визнання спадщини відумерлою. Багато голів сільських та селищних рад не мають належної правової освіти, не знають, як сформулювати відповідні позовні вимоги до суду, а це стає перешкодою на шляху повернення «нічийних» земель в економічний оборот. Хоча насправді, якби територіальні громади оформили на себе права на ці земельні ділянки, вони могли б надавати їх сільській молоді, людям, які зараз переїжджають в сільську місцевість і прагнуть самостійно займатися сільським господарством. Наприклад, колишнім військовим.

Але не працюють відповідні правові механізми. Складно працювати із судами. І через це маємо й

економічні проблеми: немає надходжень до бюджету, земля перетворюється на «мертвий» актив. І при цьому всі розуміють, що ці землі фактично використовуються, але нелегально.

- Виходить, що відумерла спадщина спонукає до корупції?

- Так. Ці землі переважно використовуються сільськогосподарськими підприємствами, але використовуються протизаконно. Укладаються неформальні домовленості з правоохоронцями, посадовцями сільських рад та місцевих адміністрацій тощо. І тільки після цього на самовільне використання «нічийних» земель закриваються очі. Але які ці домовленості – всі прекрасно розуміють. Територіальні громади від цього жодної копійки не отримують. Хоча, безперечно, хтось на цьому багатіє, адже кожен гектар сільськогосподарської землі щорічно приносить користувачу декілька тисяч гривень прибутку.

- Які ще проблеми можуть виникати з оформленням відумерлої спадщини?

- Уявімо таку ситуацію – помер землевласник. Він володів земельною ділянкою в Кіровоградській області, а сам проживав в Києві. Помер, не маючи спадкоємців, а тому земельна ділянка, згідно з Цивільним кодексом України, має перейти у власність столичної територіальної громади. Відтак, Київська міська рада мусить розпоряджатися землею у віддаленому селі. Зрозуміло, що це – абсурд, але фактично такі ситуації є досить поширеними.

Інша неоднозначна ситуація – в кожному районі є будинки для осіб похилого віку. Туди привозять бабусь та дідусів, за якими вже немає кому доглядати. І для них ці будинки стають останнім місцем проживання. При цьому територіальні громади, де розташовані будинки престарілих і де востаннє проживали ці бабусі та дідусі, можуть претендувати на всі земельні ділянки, які їм належали. Але ж це також може ставати причиною виникнення абсурдних ситуацій, коли територіальні громади, де розташовані будинки престарі-

лих, спроможні перетворитися на своєрідні «латифундії» районного масштабу.

Треба все зробити так, щоб земля ставала власністю тієї територіальної громади, де вона знаходиться, і щоб цю землю можна було використати, перш за все, на користь членів цієї громади. І використати швидко. Бо чим швидше ми це зробимо, тим швидше підуть надходження до місцевого бюджету, сільська молодь може швидше отримати землю для ведення агробізнесу.

- Який термін відводиться для визнання спадщини відумерлою?

- Один рік. Цивільний кодекс України передбачає, що в разі, якщо особа померла і потенційні спадкоємці у річний строк не заявили своїх прав на спадщину, орган місцевого самоврядування, де в останнє проживала померла особа, має право подавати позов до суду про визнання спадщини відумерлою.

- Чи готова українська влада до вирішення проблем, пов'язаних з відумерлою спадщиною?

- Зараз до Верховної Ради внесені законопроекти, якими хочуть надати можливість передачі у державну власність земельних ділянок, власники яких померли. Але поки що це лише законопроекти. Вони повинні дуже серйозно дискутуватися. Тому що, наприклад, земельна ділянка дуже часто є не єдиним майном померлого власника. Ще є хата, рухоме майно. І розривати спадщину на кілька шматків (це забере один, це – другий, а це – третій) не дуже добре. Тобто, тут не обійтися без серйозного обговорення. Потрібно, аби експерти розібралися, як ліпше все це організувати, щоб потім земля отримувала дійсно хороших господарів і працювала на користь українського суспільства.

**Тарас ТЕРНІВСЬКИЙ,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань**

14 жовтня 2013 року

Аграрії Прилуччини покладаються на свого «Гетьмана»

Кредитній спілці «Гетьман» виповнилося 10 років. На ринку фінансових послуг вона працює з травня 2003 року. За цей час зажила доброї слави не лише на Чернігівщині, але й далеко за її межами.

Про успішність роботи кредитної спілки свідчать такі дані: лише за 8 місяців поточного року вона надала 764 кредити на загальну суму 8,6 млн. грн. Значна її частка була спрямована на розвиток дрібно-го та середнього сільгоспвиробництва.

Про тісну співпрацю з аграріями та обопільну вигоду від неї розповідає голова правління кредитної спілки «Гетьман» Світлана ХАРЧЕНКО.

- Як давно ви кредитуєте сільгоспвиробників?

- Сільгоспвиробників ми кредитуємо з першого дня своєї роботи. Спочатку більше працювали з селянами-одноосібниками. Не тому, що були більш прихильними до них. Просто вони частіше зверталися до нас за фінансовою допомогою. І, звісно, ми мали реагувати на їх запити.

Переважно позики надавали для поповнення обігових коштів, придбання пально-мастильних матеріалів, мінеральних добрив, обробітку земельних ділянок, купівлі високопродуктивної великої рогатої худоби.

А в 2007 році в роботу включилися фермери. З 2010 року наша кредитівка надала одноосібникам і фермерам 223 кредити. Загальна їх сума перевищила 3,7 млн. грн.

- Що саме підштовхнуло вас до необхідності кредитувати аграріїв?

- Чернігівська область переважно спеціалізується на сільському господарстві. Ми маємо хороші землі. Кліматичні умови також сприяють розвитку рослинництва та тваринництва. Переважно у нас вирощують зернові та технічні культури.

Наш Прилучський район не становить винятку. І, не зважаючи на те, що до 80% сільгоспугідь обробляють великі господарства, ми вважали за потрібне підтримати дрібне та середнє сільгоспвиробництво. А воно, як відомо, потребує значних фінансових ресурсів.

Банки на особисті селянські та фермерські господарства не надто зважають. Вони керуються винятково бізнесовими інтересами.

Банки переважно розташовані у великих містах. Тому їм ситуація, що складається в сільській місцевості, не надто болить. А ми сусідуюмо з селами.

Бачимо, як вони виживають в умовах відсутності розвиненої інфраструктури, браку робочих місць. Тому наша допомога аграріям – це своєрідна інвестиція у розвиток сільської місцевості.

- Хто нині найчастіше звертається до вас за кредитами – одноосібники чи фермери?

- На початку нашої діяльності, як я вже говорила, передували селяни-одноосібники. Пропорція була такою – 87% наших агрокредитів припадали на них, а 13% - на фермерів.

Нині ситуація виглядає інакше. Так, у поточному році ми вдвічі більше видали кредитів фермерам, ніж одноосібникам. І нічого дивного у цьому немає. Фермери обробляють більші площі земель, обслуговують потужну техніку, яка коштує дорого. У них більші потреби в мінеральних добривах, гербіцидах, пально-мастильних матеріалах. Тому у «позичковому» змаганні вони і вийшли вперед.

Але ми не забуваємо й про селян-одноосібників. Незважаючи на те, що вони беруть значно менші за розмірами кредити, вони все одно залишаються нашими поважними клієнтами. Бо є розуміння нашої взаємозалежності: до тих пір, поки ефективно працюватимуть дрібні та середні сільгоспвиробники, і ми як кредитна спілка будемо ефективно функціонувати. Ми потрібні один одному.

Загалом у 2013 році ми видали аграріям кредитів на загальну суму в 1,45 млн. грн. З них 910 тис. грн. отримали фермери, а одноосібникам дісталось 540 тис. грн.

- Чи всі кредити вчасно і в повному обсязі повертають вам сільгоспвиробники?

- До сільськогосподарських виробників ми не маємо претензій. За весь час нашої співпраці простроченої заборгованості не було. Навпаки, до них ми

маємо абсолютну довіру. Ще у 2010 році для сільгоспвиробників розробили спеціальну програму. Вона передбачає пільгове кредитування. Зокрема, у 2011 році суттєво зменшили відсоток річних – на 25 % річної відсоткової ставки.

- Доволі часто можна почути, що аграріїв не дуже вигідно кредитувати, бо вони мають сезонний характер роботи, працюють під відкритим небом і тому їх виробництво належить до числа надто ризикованих. Що ви з цього приводу думаєте?

- Так, переважно селяни працюють під відкритим небом. Сьогодні вони з врожаєм, а завтра... Ризик є і ризик значний.

Якщо виходити з економічних міркувань, то за таких обставин сільгоспвиробництво варто було б обходити десятою дорогою. Особливо, якщо це мале або середнє сільгоспвиробництво. Бо тут заставного майна обмаль. Саме тому комерційні банки намагаються не помічати фермерів та особисті селянські господарства. А в кредитних спілках працює принцип – «свій до свого по своє». Ми допомагаємо один одному, намагаємося діяти так, аби зиск мала не лише наша спілка, а й всі, хто входить до її складу. Інакше і бути не може.

- Ви увійшли до групи кредитних спілок, з якими тісно співпрацює Проект USAID «АгроІнвест». Що вам дає така співпраця?

- Проект USAID «АгроІнвест», як на мене, сповідує дуже важливу для нашого сегмента ринку ідею. Він виступає за урізноманітнення кредитних продуктів. Робиться все для того, аби бажаючі могли підібрати потрібні саме їм. Вже пропонуються кредитні продукти, які мають стосунок до зеленого туризму, бджільництва, придбання доїльних апаратів, налагодження виробництва сухофруктів. А головне – вони сприяють розвитку на селі малого підприємництва.

Наша кредитівка не може вже зараз запропонувати всі ці кредитні продукти. Все залежить від того, який на них буде попит. Але це не виключає підтримку того ж бджільництва або виробництва сухофруктів. Наприклад, ми вже надали позику на купівлю доїльних апаратів.

Одна проблема – куди збувати додатково вироблену сільськогосподарську продукцію, бо ми маємо її перевиробництво. А дрібним та навіть середнім сільгоспвиробникам доволі важко вийти на ринки і, тим паче, – закріпитися на них. Тож виникає потреба не лише в нових кредитних продуктах, а й

в створенні сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, здатних організувати реалізацію сільськогосподарської продукції. Як бачимо, одне тягне за собою інше, але все починається з нас – з кредитних спілок, які живлять сільгоспвиробництво своїми кредитами.

- Чинний закон «Про кредитні спілки», ухвалений ще в 2001 році, потребує суттєвого оновлення. На вашу думку, яких змін він має зазнати?

- До закону я додала б статтю, яка дозволила б кредитним спілкам працювати не лише з фермерами, а й з фермерськими господарствами. Різницю відчуваєте?

Дотепер ми працюємо з фермерами як з фізичними особами. І це добре. Але цього замало. Сьогодні виникає потреба працювати і з фермерськими господарствами як юридичними особами. Це значно спростить відносини між нами. Ми можемо перераховувати кредитні кошти на їх банківські рахунки, а не видавати на руки. І все буде виглядати прозороро.

Зрештою, фермери здебільшого беруть кредити не для особистих потреб. Отримані від нас гроші вони запускають у розвиток своїх господарств. І всі це розуміють, але закривають на ситуацію очі. Тож варто узаконити співпрацю з фермерськими господарствами, яка вже давно встановилася.

Сьогодні багато говорять про потребу створення на базі кредитних спілок, які мають справу з депозитами населення, кооперативних банків. Маю сказати, що така ідея в Україні масово не спрацює. Як, до речі, вона не спрацювала в попередні роки. Хто хоче йти в банківський сектор, той нехай туди прямує. Кожен мусить ухвалювати свідомі рішення, але адміністративного примусу тут не повинно бути.

Учасники руху кредитних спілок усвідомлюють, що кредитні спілки працюють в усьому світі і постійно підтверджують свою спроможність надавати фінансову допомогу для підвищення добробуту суспільства. І вони дійсно життєво необхідні для малого і середнього бізнесу. Розробникам доповнень до чинного закону «Про кредитні спілки» та законодавцям це треба розуміти.

**Михайло ВЕРНИГОРА,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань**

17 жовтня 2013 року

Орендні відносини потребують реформування

Орендні відносини на селі залишаються пріоритетними. За даними дослідження Проекту USAID «АгроІнвест», майже 80% власників земельних паїв здають їх в оренду. Про те, як складаються орендні відносини в Україні, говорили учасники круглого столу «Перспективи орендного землекористування в АПК», який недавно відбувся в Києві.

Якими ж є ці перспективи? Судячи з усього, і після відкриття ринку землі орендні відносини не відійдуть у минуле. Це засвідчує той факт, що вони розвинені у багатьох інших країнах, де ринок землі працює давно й успішно. Наприклад, у Великій Британії на умовах оренди обробляється 40% усіх сільгоспугідь, у США – 50%, а в Німеччині – близько 70%.

В Україні в оренді перебуває понад 17 млн. гектарів. Майже половина з них, згідно з даними народного депутата, члена Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин Григорія Смітюха, належить пенсіонерам. А це говорить про соціальну роль орендних відносин.

Кілька років тому Кабінет Міністрів підіграв селянам, в тому числі – пенсійного віку. Своєю постановою від 11 жовтня 2011 року він збільшив оціночну вартість землі. З 1 січня 2012 року 1 гектар в Україні сягає понад 20 тис. гривень.

Нормативна грошова оцінка має велике значення. Чим вона вища, тим більше грошей нараховується власникам землі у вигляді орендних платежів. Та це можливе лише в тому випадку, якщо землевласники підпишуть з орендаторами новий договір про оренду землі, в якому врахують всі новації згаданої урядової постанови.

Не заборгувала селянам і Верховна Рада: 2008 року вона підкориговувала закон «Про оренду земель». Тепер, відповідно до його нової редакції, влада рекомендує встановлювати мінімальний розмір орендної плати на рівні 3% від нормативної грошової оцінки землі.

Як показують результати згаданого дослідження Проекту USAID «АгроІнвест», рекомендований владою мінімальний розмір орендної плати не влаштовує більшість землевласників: 22% опитаних власників паїв назвали його несправедливо заниженим, а 44% – занадто малим.

Григорій Смітюх сказав, що серед народних депутатів є чимало бажаних суттєво підвищити рівень орендної плати. Вони готові хоч сьогодні підняти його до 10% і навіть вище, та щоразу наштовху-

ються на нерозуміння з боку своїх колег-парламентарів, які, віддаючи перевагу економічному прагматизму, виступають проти бажання вирішувати соціальні питання через оренду землі популістськими методами.

Такий радикалізм, переконаний Григорій Смітюх, неодмінно призведе до суттєвого здорожчання собівартості сільськогосподарської продукції, до втрати нашими аграріями зовнішнього та внутрішнього ринків. А це неприпустимо для країни, яка досі відчуває наслідки недавньої економічної кризи і де більшість населення змушене рахувати навіть не гривні – копійки.

Не важко передбачити, як на таке різке підвищення рівня орендної плати відреагують ті, хто її сплачує. Справа в тім, що багатьох із них не влаштовує навіть нинішній розмір орендних відрахувань. Вони вважають його завищеним. Такої думки дотримуються 32% опитаних Проектом USAID «АгроІнвест» орендарів.

Нічого не залишається, як шукати компроміс між тими, хто володіє землею, та тими, хто її обробляє. І часто вони його знаходять. Останнім часом нерідкими є випадки, коли сторонам за взаємною згодою вдається підняти рівень орендної плати до 5%, а іноді – до 5,5% від нормативної грошової оцінки.

Такі показники стали можливими завдяки високій динаміці розвитку вітчизняного АПК, яка спостерігається впродовж кількох останніх років. «Аграрний сектор піднімається, нарощує власне виробництво. Це позитивно позначається на орендних платежах», - сказав Григорій Смітюх.

Активність власників земельних паїв у вирішенні орендних питань зможе зіграти неабияку роль, та проблема полягає в тому, що достатньої активності з їх боку не спостерігається. І це багато в чому можна пояснити. Згідно з інформацією, на яку під час круглого столу посилався координатор напрямку аграрної політики Проекту USAID «АгроІнвест» Олександр Муляр, 42,4% власників ніколи не стояли на своїй землі, а 32,3% навіть не бачили її.

Інші учасники заходу нагадали, що понад 20% власників землі або вже встигли змінити свої сільські адреси на міські, або, будучи корінними городянами, отримали наділи в спадок. Тому від своєї землі опинилися на відстані, яка часто нараховує десятки, а то й сотні кілометрів. І тому не цікавляться її долею.

Нові дані, наведені Олександром Муляром, змусили учасників круглого столу більш реально оцінити ситуацію, що склалася в земельній сфері. Згідно з ними, лише 9,9% власників землі знають про її нормативну грошову оцінку, а 20,5% - про рекомендований владою мінімальний розмір орендної плати. Решта досі мало розбираються в цих питаннях.

Не завжди орендодавцям вдається знайти спільну мову з органами влади. Згідно з дослідженням Проекту USAID «АгроІнвест», майже у третини власників паїв (32,5%) виникають суперечки з ними. І часто ці непорозуміння стосуються саме орендних відносин.

Як відомо, на початку нинішнього року набув чинності закон «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень». Його розробники обіцяли, що тепер в Україні значно спростяться процедури державної реєстрації земельних наділів, які перебувають у приватній власності, та орендних прав.

На жаль, такий оптимістичний прогноз не справдився. Не підтвердилися й занепокоєння тих спеціалістів, які стверджували, що нова реєстраційна система на повну силу запрацює не відразу, а через 3-4 місяці, в гіршому випадку – через півроку. Мовляв, їй знадобиться час для того, щоб усі механізми притерлися, випробувалася технологія, а спеціалісти збагатилися новим досвідом.

На вулиці вже осінь, а землевласники та орендарі досі стикаються з тим, що зареєструвати договори оренди – вкрай складне завдання. На круглому столі відзначалося, що в окремих районах щотижня реєструється не більше 2-3 договорів, які стосуються земельних відносин.

Державна реєстраційна служба прагне створити комфортніші умови для орендодавців та орендарів. Вона запропонувала їм записуватися в попередню чергу на реєстрацію орендних договорів. Та виявилось, що ця новація теж не всіх влаштувала, бо ж такі черги розтяглися на довжелезний час. Представник одного з агрохолдингов підтвердив це: за його словами, в окремих районах України його сільгоспідприємство зможе зареєструвати договори оренди, підписані з власниками паїв, не раніше весни 2014 року. А доти вони змушені використовувати землю з порушенням чинного законодавства.

Така ситуація набуває масового характеру, і в цьому полягає її небезпека.

На своє вирішення чекає й питання оплати за

оренду землі. У більшості випадків з власниками паїв розпlachуються сільгосппродукцією чи послугами. Наприклад, оранкою городів, транспортуванням дров, вугілля тощо.

Григорій Смітох не прихильник натуроплати. Його позиція – «треба обов'язково піти від бартерної системи». Зазвичай, селянам пропонуються послуги та сільгосппродукція за завищеними цінами.

Та не всі орендодавці поділяють його думку. «Дослідження показує, що багатьох селян натуроплата влаштує», - підкреслив заступник керівника Проекту USAID «АгроІнвест» Олександр Каліберда. Тому не слід ухвалювати поспішних рішень з цього питання.

Останнім часом українська громадськість активно обговорює законопроект «Про обіг земель сільськогосподарського призначення». Велика увага в ньому приділяється й орендним відносинам. Вперше пропонується встановити мінімальний термін оренди землі у 15 років.

Підвищений інтерес до законопроекту не випадковий. До нього досі залишається чимало зауважень, та не виключено, що вже найближчим часом документ потрапить на розгляд до Кабінету Міністрів. А звідти йому пряма дорога до Верховної Ради.

Держземагентство зацікавлене в прискореному просуванні законопроекту. Воно не лише його розробляло, але й допрацьовувало, а також ініціювало громадське обговорення.

На противагу законопроекту «Про обіг земель сільськогосподарського призначення» нині розробляються нові. Один із них пропонує Українська аграрна асоціація. Під час круглого столу його презентував аналітик цієї організації Мар'ян Заблоцький.

Законопроект Асоціації не передбачає запровадження обмеження на площі орендованих земель. «Бо всі ці норми завжди можна обійти», - підкреслив Мар'ян Заблоцький.

Мінімальний термін орендних відносин пропонується встановити на рівні 12 років, а натуроплату замінити грошовими виплатами. Та от питання – яким пропозиціям віддадуть перевагу народні депутати?

У будь-якому випадку, відзначалося на круглому столі, орендні відносини вимагають свого реформування. Бо в цій сфері накопичилося надто багато питань, які потребують вирішення.

Максим НАЗАРЕНКО,
Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань
22 жовтня 2013 року

Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація потребує сприятливого оподаткування

Сьогодні в Україні зареєстровано 953 сільськогосподарських обслуговуючих кооперативи (СОК), в які згуртовуються дрібні та середні сільгоспвиробники. Фахівці визнають, що для нашої країни це надто низький показник. І при цьому додають: працюючими серед них залишають всього 618 кооперативів. Решта, тобто, близько третини, досі не можуть розгорнути свою діяльність.

Нині в Україні діє 4,3 млн. особистих селянських та понад 40 тис. фермерських господарств. Ними спільно виробляється майже половина всієї аграрної продукції, особливо трудомісткої.

Ці дані під час семінару навела заступник начальника Відділу організації наукового супроводу та трансферу інновацій Міністерства аграрної політики та продовольства Наталя Присяжнюк, підкреслюючи вагомість внеску дрібних та середніх сільгоспвиробників.

На цьому зацентрував увагу й завідувачий Відділом податково-бюджетної політики Інституту аграрної економіки НААНУ Леонід Тулуш. За його інформацією, частка господарств населення у виробництві овочів складає 86%, молока – 78%, яловичини – 75%, свинини – 57%, зерна – 22%, птиці – 19%.

Торік господарствами населення було вироблено валової продукції на суму, що перевищує 110 млрд. грн. Це становить 49,3% до загальної валової продукції сільського господарства.

Леонід Тулуш наголосив, що такий суттєвий внесок домогосподарств має системний характер. Так, у 2008 році частка господарств населення у виробництві валової продукції сільського господарства складала 49,7%, у 2009 році – 51,4%, у 2010 році – 51,7%, у 2011 році – 48,2%.

Тому, зробив висновок Леонід Тулуш, «пропорції виробництва у сільгосппідприємствах і господарствах населення є практично рівними – половину виробництва сільськогосподарської продукції в Україні забезпечують селянські господарства, іншу половину – підприємства (юридичні особи)».

Утім, дрібним та середнім сільгоспвиробникам украй важко самостійно вирішувати багато виробничих питань. Переважно йдеться про реалізацію готової продукції за ринковими цінами, довготривале її зберігання, розфасовку, переробку тощо.

У ситуації, що склалася, селяни змушені продавати свою продукцію перекупникам прямо з поля і практично за безцінь. І це сьогодні особливо часто практикується.

Керівник напрямку «Розвиток ринкової інфраструктури» Проекту USAID «АгроІнвест» Микола Гриценко підкреслив, що це – шлях у безвихідь. Більш перспективним він вважає інший – створення сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, які повинні взяти на себе роль місточка між виробниками та споживачами сільгосппродукції. Це буде вигідно як одній, так і іншій стороні.

Президент Міжнародної благодійної організації «Добробут громад» Віктор Терес зазначив, що в Євросоюзі через кооперативи проходить 80-90% товарного молока. У Франції нараховується 3,5 тис. сільськогосподарських кооперативів з переробно-збутової діяльності, 13,3 тис. кооперативів у цій країні спеціалізуються на спільному використанні техніки. Торік у Канаді нараховувалося понад 1,3 тис. сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Таким чином, сміливо можна засвідчити, що практика організації роботи сільськогосподарської обслуговуючої кооперації поширена по всьому світі.

Українські законодавці теж неабияк оцінюють вагу згаданого питання. Задля створення відповідної системи, яка б за своєю ефективністю не поступалася кращим зарубіжним зразкам, Верховна Рада 17 липня 1997 року ухвалила закон «Про сільськогосподарську кооперацію». У доповненому вигляді він набрав чинності 19 січня 2013 року.

На думку Миколи Гриценка, закон у нинішній редакції вирішив головну проблему, яка суттєво гальмувала розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів: він однозначно закріпив за СОК статус неприбуткових організацій. «Навколо цього питання було найбільше дискусій, та все-таки воно знайшло

своє вирішення», - підкреслив Микола Гриценко.

У законі чітко зазначено: сільськогосподарська продукція, з якою мають справу сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи, залишається власністю селян – членів цих кооперативів.

Принципово важливого значення набуло й те положення закону, згідно з яким оподаткуванню не підлягають надходження, які сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи одержують від збуту сільськогосподарської продукції своїх членів.

Попри такі вагомні зрушення на законодавчому рівні кооператори нарікають на інший клопіт – доволі непрості стосунки з податківцями. Останні прагнуть знайти недоліки в роботі сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів навіть там, де їх у принципі не може бути. І тому часто безпідставно обкладають кооперативи численними штрафами, які пригальмовують їх економічну діяльність.

Друга невирішена досі проблема стосується податку на додану вартість. Згідно з чинним законодавством, ПДВ для сільгосппідприємств переводиться на спецрахунки, звідки гроші потім спрямовуються на закупівлю техніки, обладнання тощо. Тобто вони йдуть на розвиток цих підприємств.

Такий підхід застосовується вже не перший рік. І всі фахівці, які мають відношення до аграрної галузі, сходяться на думці, що він є ефективним. Створюються передумови для того, щоб вітчизняні сільгосппідприємства стали конкурентоздатними на внутрішньому та зовнішньому ринках. Натомість такої податкової пільги не мають особисті селянські господарства, які виробляють та збувають свою продукцію через офіційні канали - сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи.

Учасники семінару також згадали, що, зазвичай, ми говоримо про диспропорцію цін на промислову та сільськогосподарську продукцію. Тепер же виявляється, що подібна диспропорція існує і в межах аграрного сектору. За інформацією Леоніда Тулуша, особисті селянські господарства реалізують переробникам молоко на 30% дешевше за сільгосппідприємства, овочі – дешевше на 20%, а м'ясо – на 15%.

Диспропорцію пояснюють різними підходами до організації праці, можливістю формування товарних партій, проведенням зваженої цінової політики. У дійсності найголовнішим фактором такого диспаритету цін на сільськогосподарську продукцію є створення

на на законодавчому рівні дискримінаційна система оподаткування податком на додану вартість доходів від збуту через офіційні канали продукції, яка вироблена фізичними особами – власниками особистих селянських господарств. Саме через цей фактор одноосібникам важко конкурувати з сільгосппідприємствами, і тільки через об'єднання в обслуговуючі кооперативи та відповідне врегулювання питання щодо зняття податкової дискримінації їх продукція зможе бути конкурентоздатною на ринку.

Та парадокс полягає в тому, що в рамках діючого податкового законодавства об'єднання в кооперативи призводить до зменшення доходів селянських господарств, які входять до їх складу. Серед причин, що це зумовлюють, Леонід Тулуш, зокрема, назвав відсутність можливості у СОК зареєструватися суб'єктами спеціального режиму ПДВ та залишати суми ПДВ-зобов'язань у власному розпорядженні. Також можна згадати і про відсутність можливості у СОК отримувати ПДВ-дотації переробних підприємств тощо.

Президент Національної асоціації дорадчих служб України Роман Корінець зазначив, що в такій ситуації необхідно внести зміни до Податкового кодексу і такі напрацювання вже є. Інститутом аграрної економіки розроблені пропозиції змін та доповнень до Податкового кодексу щодо оподаткування ПДВ аграрної продукції, яка реалізується сільськогосподарськими обслуговуючими кооперативами, а також відповідне обґрунтування. Ці матеріали зараз проходять широке обговорення як в експертному колі, так і серед громадськості. Планується, що найближчим часом це питання буде винесене на розгляд Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики та земельних відносин.

Вирішення проблеми з оподаткуванням сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів значною мірою прискорить розвиток СОК і дозволить їм набути статусу селоутворюючих підприємств. Таким чином, розшириться перелік сприятливих умов, які забезпечать розвиток сільських територій в Україні.

Михайло ВЕРНИГОРА,

Національний прес-клуб з аграрних та земельних питань

25 жовтня 2013 року

АгроІнвест у ЗМІ

- [Національний прес-клуб на тему: Хто і на яких підставах використовує «нічийну» землю?](#)
- [Семинар для фахівців територіальних органів юстиції Тернопільської області на тему: «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них»](#)
- [Державний земельний банк пропонує дешеві кредити](#)
- [Украинская модель земельного банка предусматривает создание монополиста на рынке земли - эксперт](#)
- [У ЛЬВОВІ ПРОЙШОВ СЕМІНАР НА ТЕМУ ДЕРЖАВНОЇ РЕЄСТРАЦІЇ ЗЕМЕЛЬНИХ ДІЛЯНОК](#)
- [Кому дістануться мільйони гектарів "нічийної" землі в Україні?](#)
- [Анонс круглого столу: "Хто і на яких підставах використовує «нічийну» землю?"](#)
- [Арендные отношения нуждаются в реформировании](#)
- [В Україні накопичилося понад два мільйони гектарів "нічийної" землі](#)
- [Анонс. Проведення семінару](#)
- [Україні потрібні обізнані селяни](#)
- [Відбулось засідання круглого столу у рамках реалізації проектів USAID спільно з Міністерством юстиції України](#)
- [Відбудеться семінар на тему "Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування по розпорядженню землями"](#)
- [Юристи Громадської Платформи провели групову консультацію для жителів смт. Губініха Новомосковського району](#)
- [Проблемы финансирования агропредприятий обсуждают банкиры и международные организации](#)
- [Започатковано діяльність Інституту експертів-консультантів з категоризації та екомаркування у сфері сільського зеленого туризму](#)
- [Міжнародний форум із агрологістики](#)
- [Кооперация нуждается в благоприятном налогообложении](#)
- [Започатковано діяльність Інституту експертів-консультантів з категоризації та екомаркування у сфері сільського зеленого туризму](#)
- [17 жовтня 2013 року на базі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ в рамках навчального курсу «Аграрне право» проведено відкрите заняття за темою «Проблемні питання в орендних земельних відносинах»](#)
- [Як продати частину земельної ділянки?](#)
- [Количество кооперативов в области увеличивается](#)
- [Благодаря кооперативу на селе, людям есть куда сдавать молоко](#)

- [Відбувся семінар з питань державної реєстрації земельних ділянок та прав на них](#)
- [Презентація діяльності ОО "Громадянська платформа впровадження земельної реформи в Днепропетровській області" ...](#)
- [Засідання експертного круглого столу на тему "Державний земельний банк: за чи проти?"](#)
- [Про науково-практичну конференцію: «Сільськогосподарське дорадництво: проблеми, стратегія та шляхи розвитку»](#)
- [Кредитні спілки-члени ВАКС цього року видають більше кредитів і впроваджують нові кредитні продукти](#)
- [Орендні відносини на селі потребують реформування](#)
- [Збиралися дорадники](#)
- [Землесобственники и арендаторы](#)
- [АгроІнвест та ФінРеп-2 поєднують зусилля](#)
- [Орендні відносини потребують реформування](#)
- [15 тезисов государственной стратегии развития АПК до 2020 года](#)
- [У Полтаві говорили про земельне законодавство](#)
- [В очікуванні реорганізації кредитних спілок: визріли переміни](#)
- [В Україні вдосконалюють систему правової обізнаності громадян](#)
- [Створення і функціонування сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів](#)
- [15 жовтня - Всесвітній день сільських жінок](#)
- [Продовольча безпека... з відстрочкою](#)
- [Круглий стіл "Проблеми оподаткування податком на додану вартість сільськогосподарської продукції, яка виробляється фізичними особами, та пропозиції щодо внесення змін до податкового законодавства"](#)
- [III міжнародний форум із агрологістики у м.Рівне](#)
- [Робоча зустріч з метою обговорення проблем та перспектив створення і розвитку малих сімейних ферм](#)
- [Презентація на Всеукраїнській конференції жінок-фермерів](#)
- [Конференція "Розвиток громад через кооперацію, натурального виробництва та організацію ярмарок і фестивалей"](#)
- [Марина Зарицька: "Прикладів доброї роботи кредитних спілок не бракує – бракує наполегливості в тому, щоб ці приклади стали суспільним надбанням"](#)
- [Аграрии Прилутчины полагаются на своего «Гетмана»](#)
- [В очікуванні реорганізації кредитних спілок: визріли переміни](#)
- [Земельное законодательство: доступ агробизнеса к земле](#)
- [В Україні понад 2 млн гектарів офіційно вважаються нічийними, - експерт](#)
- [У Мінагрополітики привітали сільських жінок](#)
- [Надії кримських фермерів зростають разом із твердою пшеницею](#)

- [Інформація про семінар 18 жовтня 2013 року в місті Полтава](#)
- [Відбулась групова консультація для сільських голів, секретарів та землевпорядників у Апостоловському районі](#)
- [2 млн гектарів землі в Україні офіційно не мають власників](#)
- [В Україні - 2 млн. гектарів нічийної землі](#)
- [Ігор Сабій взяв участь у роботі круглого столу щодо проблем оподаткування сільськогосподарської про-](#)
- [дукції](#)
- [Как оживить выморочное наследство?](#)
- [Як оживити відумерлу спадщину?](#)
- [В Україні понад 2 млн гектарів офіційно вважаються нічийними, - експерт](#)
- [Хто отримає так звану "нічийну" землю?](#)
- [Ігор Сабій взяв участь в обговоренні шляхів підтримки та розвитку сільськогосподарських обслуговую-](#)
- [чих кооперативів](#)
- [Начата робота по розвитку отрасли овцеводства в Херсонской области](#)
- [Вовну є кому продавати, залишилось розвести вівці](#)
- [Розпочато роботу з розвитку галузі вівчарства в Херсонській області](#)
- [ЗАВЕРШЕНО III ЕТАП РОЗРОБКИ ПОПЕРЕДНЬОГО ТЕО НАЦПРОЕКТУ «ЗЕЛЕНІ РИНКИ»](#)
- [Завершен III этап разработки предварительного ТЭО Нацпроекта «Зеленые рынки»](#)
- [Програма роботи виставки](#)
- [Овочева матриця](#)
- [Інформаційний бюлетень незалежної Експертної ради з питань цінової ситуації на аграрному ринку,](#)
- [станом на 10 жовтня 2013](#)
- [Во время празднования Дня города Запорожья в "Городке USAID"](#)
- [USAID АгроІнвест в Запоріжжі](#)
- [Завершено III етап розробки попереднього ТЕО нацпроекту «Зелені ринки»](#)
- [Инвестиционный форум "Elisavetgrad Investment Day"](#)
- [III Инвестиционный форум Кировоградской области ELISAVETGRAD](#)
- [Програма роботи виставки](#)
- [Конфлікт між власниками паїв та орендарями поглиблюється](#)
- [ЗАВЕРШЕНО III ЕТАП РОЗРОБКИ ПОПЕРЕДНЬОГО ТЕО НАЦПРОЕКТУ «ЗЕЛЕНІ РИНКИ»](#)
- ["Моя земля - моє право", ТВ №3](#)
- ["Моя земля - моє право", ТВ №2](#)
- [В Кировограде 3 октября обсудят инвестиции в аграрный сектор Украины](#)
- [Как совместной работой можно не только спасти село, но и выйти на международный уровень](#)
- [Рецепт успіху сільського кооперативу або як спільною працею можна не лише врятувати село, а й вий-](#)

ти на міжнародний рівень

- Програма роботи виставки
- Рецепт успіху сусідів – тернополян – у кооперативних справах
- Шекспірівське питання "бути чи не бути?" не втрачає своєї актуальності
- Рецепт успіху сільського кооперативу
- Про інвестиції в аграрний сектор можна буде взяти на інвестиційному форумі, що пройде в Кіровограді
- Особенности кредитування нинешнього года
- На Дніпропетровщині влада встановила діалог із громадськістю
- Круглий стол "Перспективы арендного землепользования в АПК"
- «Таврійські горизонти: привабливість, співпраця, інвестиції, економічний розвиток»
- Науково-практична конференція "Сільськогосподарське дорадництва: проблеми, стратегія та шляхи розвитку"

ку"

- У Кіровограді обговорять аспекти інвестицій в аграрний сектор
- Земельна законотворчість набуває шекспірівських пристрастей
- З ухваленням нового закону узгоджувати землевпорядну документацію буде простіше
- Особливості кредитування 2013 року
- Фільм по сільськогосподарській обслуговуючій кооперації
- Презентації на виставці "Фермер України-2013"
- У ЦЕНТРІ УВАГИ - ОБІГ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ЗЕМЕЛЬ
- З октября в Кировограде состоится ELISAVETGRAD INVESTMENT DAY - 2013
- «Державна реєстрація земельних ділянок та прав на них. Повноваження органів місцевого самоврядування щодо розпорядження землями»

 Голова Верховної Ради підписав Закон

 Более 490 человек прошли обучение по работе с государственным реестром прав на недвижимое имущество

 Новий порядок державної реєстрації земельних ділянок, що набув чинності з 1 січня поточного року, розглядали під час практичного семінару

 Кредитні спілки готові кредитувати агровиробників (ВІДЕО)

 У жовтні у Києві відбудеться IV Український зерновий конгрес

 Презентовано механізм, який допоможе громадськості та владі налагодити спільну взаємодію у вирішенні земельних питань

 Молочне перезавантаження

 Презентація механізму вирішення земельних питань, розробленого за участю МЦПД

 Кредитні спілки ініціюють законодавчі зміни щодо можливість працювати безпосередньо з фермерськими господарствами

 Засідання Комітету підприємців АПК

 Відродження сільської кредитної кооперації та її вплив на розвиток сільських територій

- 16 вересня 2013 року відбудеться семінар з питань державної реєстрації земельних ділянок та прав на них
- Модернізацію оптового ринку живої худоби на Жашківщині розпочнуть наступного року
- Прес-тур на тему: «Відродження сільської кредитної кооперації та її вплив на розвиток сільських територій»
- Державна реєстрація речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень – тема семінару у Миколаєві
- Неудовлетворенный спрос на финансирование в агросекторе ежегодно превышает 7 млрд долларов - эксперт
- Практичний посібник "СОК: початок шляху"
- Аграріям кожного року не вистачає більше \$7 млрд — експерт
- Кредитні спілки хочуть працювати з юридичними особами
- «Жива планета» разом з Федерацією органічного руху України традиційно провели на Конtrakтовій площі в м. Києві П'ятий Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів
- Всеукраїнський ярмарок органічних продуктів
- Семінар із земельних питань - "АгроІнвест"
- У Херсоні відбувся семінар «Актуальні проблеми використання земель сільськогосподарського призначення: правовий ракурс».
- На Конtrakтовій площі відбувся Ярмарок органічних продуктів
- Прес-тур "Відродження сільської кредитної кооперації", Черкаська область
- Семінар «Державне регулювання встановлення та зміни цільового призначення земельних ділянок та територій в Східній Німеччині»
- Створення і розвиток Ресурсного центру та Веб-порталу з прав на землю
- Узгоджено план співробітництва з Проектом USAID АгроІнвест
- Ярмарок органічних продуктів
- Дніпропетровщина презентувала своє ноу-хау у вирішенні проблем земельної галузі
- Одна з тенденцій розвитку кредитних спілок — кредитування фермерів і сільгоспвиробників
- Відеорепортаж з прес-конференції на тему "Яким має бути законодавство про кредитну кооперацію в Україні?"
- Незадоволений попит на фінансування в агросекторі щороку перевищує \$7 млрд - експерт

Проект USAID АгроІнвест

Вул. Володимирська, 4,
м. Київ, 01001 Україна
Тел.: (+38044) 232-97-55
Факс: (+38044) 232-97-56

www.agroinvest.org.ua

Випуск цього Вісника став можливим завдяки ширій підтримці американського народу, наданій через Агентство США з міжнародного розвитку (USAID).

Зміст випуску є винятковою відповідальністю авторів та необов'язково відображає точку зору USAID або уряду США.

Моя земля – моє право

У грудні 2012 р. Проект USAID Агро-Інвест спільно з Українським освітнім центром реформ (УОЦР) розпочав інформаційно-просвітницьку кампанію з питань права власності на землю "**Моя земля – моє право**".

Метою проведення інформаційно-просвітницької кампанії з питань права власності на землю є підвищення рівня обізнаності громадян – власників земельних ділянок про їхні земельні права, популяризація практики створення на місцях асоціацій дрібних землевласників, які сприятимуть захисту їх інтересів та посиленню позицій у переговорах з орендарями, просвіта громадян – дрібних землевласників – з метою формування в них спроможності приймати поінформовані рішення щодо купівлі-продажу земельних ділянок в умовах працюючого ринку сільськогосподарської землі, просвіта власників дрібних фермерських господарств з метою формування в них спроможності захистити свої господарства в умовах функціонуючого ринку землі (включно з просвітою з питань доступу до кредитів на придбання земельних ділянок та викупу на виплат; реструктуризації фермерських господарств тощо), роз'яснення цільовим аудиторіям змісту останніх законодавчих новацій, їх впливу на земельні права, ризики та можливості, що виникають у зв'язку з їх ухваленням, інформування всіх цільових категорій населення про наявних на місцях надавачів правової допомоги з надійною репутацією.

Зasadничим принципом проведення інформаційної кампанії є скоординоване як тематично, так і в часі поширення інформації в телевізійних і радіопрограмах, в радіо- і відеосюжетах, на засіданнях Національного прес-клубу з аграрних та земельних питань, через Інтернет, у друкованих інформаційних матеріалах, в ухвалі проведення прес-турів. Така часова і тематична єдність дозволяє досягти ефекту масованого інформаційного впливу.

Радіо- і телевізійні програми транслюються на загальнонаціональних каналах. Обласними державними телерадіокомпаніями будуть запропоновані змонтовані програми для ретрансляції. Всі випуски радіопрограм, телепрограм, ток-шоу на радіо, відео- і радіосюжети можна прослухати або переглянути на веб-каналі **YouTube**.

Тематично узгоджені з радіо- і телевізійним продуктом інформаційні матеріали (коментарі, інформаційні повідомлення, інтерв'ю, аналітичні та роз'яснювальні матеріали) розміщуються на сайтах УОЦР, Проекту АгроІнвест та адресно поширюються серед журналістів, які спеціалізуються на висвітленні земельної тематики, та редакцій центральних та місцевих ЗМІ, що ведуть рубрики з питань реформування земельних відносин. Поширювані у такий спосіб інформаційні матеріали пропонуються редакторам місцевих ЗМІ для безоплатного пердруку та журналістам як фактаж в авторських публікаціях.

Проблеми, які виносяться для обговорення в ході проведення засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та прес-турів, споріднені з підготовленими інформаційними матеріалами, радіо- і телевізійним продуктом. Інформаційні матеріали, анонси радіо- і телевізійних програм, засідань Національного прес-клубу з аграрних і земельних питань та останні новини про реалізацію програми "Моя земля – моє право" розміщуються на сайтах УОЦР і Проекту АгроІнвест.

Сторінка Національного прес-клубу у **Facebook**

У серпні було підготовлено:

Інформаційні матеріали для ЗМІ:

- Як оживити відумерлу спадщину?
- Аграрії Прилуччини покладаються на свого "Гетьмана"
- Орендні відносини потребують реформування
- Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація потребує сприятливого оподаткування

Телепередача:

- Як безоплатно отримати земельну ділянку

Радіопрограми:

- «Яким має бути ринок земель сільськогосподарського призначення»
- «Сільськогосподарське дорадництво»